

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2009

Utgiven i Helsingfors den 3 april 2009

Nr 202—206

INNEHÅLL

Nr		Sidan
202	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan	2821
203	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Uzbekistan om ömsesidigt bistånd i tullfrågor	2822
204	Republikens presidents förordning om ikraftträdande av vissa avtal om inkomstbeskattning med Guernsey samt av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalen	2823
205	Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten	2824
206	Kommunikationsministeriets förordning om Vägförvaltningens avgifter	2857

Nr 202

L a g

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan

Given i Helsingfors den 27 mars 2009

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Luxemburg den 16 juni 2008 mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan, ingångna stabiliserings- och associeringsavtalet gäller

som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 27 mars 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesministerns ställföreträdare

Statsminister *Matti Vanhanen*

RP 201/2008
UtUB 11/2008
RSv 2/2009

34—2009

Nr 203

L a g

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Uzbekistan om ömsesidigt bistånd i tullfrågor

Given i Helsingfors den 27 mars 2009

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Tasjkent den 28 mars 2008 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Uzbekistans regering ingångna överenskommelsen om ömsesidigt bi-

stånd i tullfrågor gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 27 mars 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Mari Kiviniemi*

Nr 204

Republikens presidents förordning**om ikraftträdande av vissa avtal om inkomstbeskattning med Guernsey samt av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalen**

Given i Helsingfors den 27 mars 2009

I enlighet med republikens presidents beslut, fattat på föredragning av finansministern, föreskrivs:

1 §

Avtalet om utbyte av upplysningar i skatteärenden, avtalet om förfarande för ömsesidig överenskommelse vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap, avtalet för undvikande av dubbelbeskattning beträffande företag som använder skepp eller luftfartyg i internationell trafik och avtalet för undvikande av dubbelbeskattning av fysiska personer, som ingicks i Helsingfors den 28 oktober 2008 mellan Republiken Finland och Guernsey och som godkänts av riksdagen den 11 december 2008 och godkänts av republikens president den 19 december 2008 samt beträffande vilka noterna för deras godkännande utväxlats den 6 mars 2009, träder i kraft den 5 april 2009 så som därom har överenskommit.

2 §

Lagen den 19 december 2008 om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i vissa avtal om inkomstbeskattning med Guernsey (922/2008) träder i kraft den 3 april 2009.

3 §

De bestämmelser i avtalen som inte hör till området för lagstiftningen är i kraft såsom förordning.

4 §

Denna förordning träder i kraft den 3 april 2009.

Helsingfors den 27 mars 2009

Republikens President
TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

Nr 205

Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten

Given i Helsingfors den 26 mars 2009

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet, föreskrivs med stöd av arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas vid nybyggnad, reparationsbyggnad och underhåll av byggnader och andra konstruktioner ovan och under jord och i vatten samt på installationsarbeten, rivningsarbeten, jord- och vattenbyggnad och planering som gäller byggandet i anslutning till det. Dessutom tillämpas förordningen på projektering och planering av byggprojekt som gäller sådana arbeten.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *gemensam byggarbetsplats* en sådan arbetsplats där arbete enligt 1 § utförs och där flera än en arbetsgivare eller egenföretagare som arbetar mot ersättning är verksamma samtidigt eller efter varandra,

2) *byggherre* en person eller organisation som inleder ett byggprojekt eller någon annan som leder eller övervakar byggprojektet eller, om de ovan nämnda inte finns, beställaren,

3) *säkerhetskoordinator* en av byggherren för byggprojektet utsedd företrädare, som ansvarar för sina uppgifter och sköter byggherrens förpliktelser,

4) *den som i huvudsak genomför byggprojektet* en av byggherren utsedd huvudentreprenör eller en arbetsgivare som utövar den huvudsakliga bestämmanderätten eller, om sådan inte finns, byggherren själv,

5) *egenföretagare* den som på basis av ett entreprenadavtal, underentreprenadavtal, leveransavtal eller något annat avtal än ett arbetsavtal som avser andra sådana arbetsprestationer, utför arbete och inte har anställda på arbetsplatsen,

6) *elementbyggande* sådant byggande där byggnader, konstruktioner eller anläggningar helt eller delvis uppförs av prefabricerade byggelement eller moduler (element); element kan vara av betong, stål, metall, trä, glas, plast eller något annat material.

3 §

Allmänna skyldigheter för dem som deltar i byggnadsprojektet

I ett byggprojekt ska byggherren, planeraren, arbetsgivarna och egenföretagarna tillsammans och var för sig se till att arbetet inte medför fara för dem som arbetar på byggarbetsplatsen eller för någon annan som befinner sig inom arbetets verkningsområde.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska genom introduktion och handledning sörja för att alla arbetstagare på en gemensam byggarbetsplats har tillräckliga kunskaper om säkerheten i arbetet och att arbetstagarna känner till byggarbetsplatsens olägenheter och risker och de åtgärder som behövs för att undanröja dem.

4 §

Förhandsanmälan till arbetarskyddsmyndigheterna

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska innan byggarbetet påbörjas till vederbörande arbetarskyddsmyndighet lämna in en förhandsanmälan med de uppgifter som avses i bilaga 1 om en arbetsplats som är avsedd att bestå längre än en månad och där minst 10 arbetstagare, egenföretagare medräknade, arbetar. En sådan anmälan ska också lämnas in om en arbetsplats vars arbetsvolym beräknas överstiga 500 dagsverken.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska ge förhandsanmälan till byggherren.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska sätta upp förhandsanmälan väl synlig på byggarbetsplatsen och den ska till nödvändiga delar hållas vid dagsläget.

2 kap.

Beaktande av säkerheten och arbetshälsan vid byggprojekt

5 §

Byggherrens säkerhetskoordinator och byggherreuppgifter

Byggherren ska för varje byggprojekt utse en kompetent säkerhetskoordinator som motsvarar byggprojektets kravnivå.

Säkerhetskoordinatorn ska sörja för de åtgärder angående säkerhet och hälsa som avses i 5-9 §. Byggherren ska se till att säkerhetskoordinatorn har tillräcklig kompetens, nödvändiga befogenheter och andra förutsättningar för att sörja för byggprojektet i fråga. Byggherren ska försäkra sig om, att säker-

hetskoordinatorn ska sörja för de åtgärder, som tillhör säkerhetskoordinatorn.

Säkerhetskoordinatorn ska samarbeta med den som i huvudsak genomför byggprojektet i fråga om planeringen av säkerheten vid byggandet och genomförandet av byggarbetet.

På en gemensam byggarbetsplats ska samtidigt eller efter varandra utförda olika byggherreuppgifter samordnas i samarbete mellan byggherrarna så att arbetarskydds skyldigheterna fullgörs på hela byggarbetsplatsen.

6 §

Av byggherren utsedd huvudsaklig genomförare av byggprojektet

Byggherren ska för en gemensam byggarbetsplats utse den som i huvudsak genomför byggprojektet. Då någon som i huvudsak ska genomföra byggprojektet inte har utsetts för byggarbetsplatsen, ansvarar byggherren även för de skyldigheter som den som i huvudsak genomför byggprojektet har.

Den som sköter uppgifterna för den som i huvudsak genomför byggprojektet ska ha tillräcklig kompetens och sakkunskap för de arbetarskydds uppgifter som föreskrivits för den som i huvudsak genomför byggprojektet med beaktande av de förhållanden, egenskaper och andra faktorer som påverkar byggarbetets säkerhet samt ha faktiska befogenheter för att fullgöra de förpliktelser som föreskrivs för den som i huvudsak genomför byggprojektet.

7 §

Projektering och planering av byggprojektet

Vid projekteringen och planeringen av ett byggprojekt ska byggherren se till att utförandet av byggnadsarbetet beaktas i den arkitektoniska och byggnadstekniska planeringen och planeringen av tekniska system samt vid planering som ansluter sig till arrangemangen vid genomförandet av byggprojektet, så att arbetet kan utföras säkert och utan att arbetstagarnas hälsa äventyras.

Byggherren ska se till att förebyggandet av olägenheter och risker beaktas vid plane-

ringen av arbetenas och arbetsmomentens tidsordning, varaktighet och samordningen.

Byggherren ska samordna verkställandet av de planer som avses i 1 och 2 mom.

Byggherren ska i projekteringsuppdraget kräva av planeraren att arbetarskyddet vid byggarbetet beaktas och i uppdraget ska planeraren ges de uppgifter som behövs för att fullgöra skyldigheterna enligt 57 § i arbetarskyddslagen. Vid elementbyggande ska den ansvariga planeraren sörja för att projektbeskrivningen och specialbeskrivningarna i planerna är okontroversiella med tanke på monterings säkerhet och att de bildar en helhet som uppfyller de arbetarskydds krav som ställs på elementbyggande.

Innan byggprojektet avslutas ska byggherren utarbeta skriftliga bruks- och underhålls-anvisningar om upprätthållande, service, underhåll och reparation av byggobjektet. Anvisningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter om arbets säkerheten och arbetshälsan.

8 §

Byggherrens dokument och övervakning av genomförandet av byggarbetet

Byggherren ska utarbeta ett säkerhetsdokument för planeringen och beredningen av byggarbetet, i vilket skall

1) utredas och anges de olägenheter och risker som föranleds av byggprojektets egenskaper, förhållanden och art samt uppgifter om säkerheten i arbetet och arbetshälsan i anslutning till genomförandet av byggprojektet; samtidigt ska också de olägenheter och risker som gäller i bilaga 3 avsedda arbeten utredas och identifieras, samt

2) beaktas industriell eller annan därmed jämförbar verksamhet som hänför sig till arbetsplatsen.

Byggherren ska utarbeta skriftliga säkerhetsbestämmelser för genomförandet av byggarbetet. I säkerhetsbestämmelserna ska anges säkerhetshandlingens mål och åtgärder samt anvisningar för säkerhetsuppföljningen och besiktningar, samarbete och byggarbetsplatsmöten, användningen av personkort och passersedlar och behandling av säkerhetsplaner som förutsätter godkännande av byggprojektets parter.

Byggherren ska för arbetsplatsen utarbeta skriftliga anvisningar för förfarandet vilka innehåller arbetenas tidsplanering, säkerhetskraven för särskilda arbetsmetoder, förfarandet vid ordnande av underentreprenader samt arbetsgivarnas åtgärder vid arbetshygieniska mätningar.

Byggherren ska sörja för övervakningen av verkställandet av de dokument som avses i denna paragraf.

9 §

Uppdatering av byggherrens dokument, information samt övervakning av verkställandet

Byggherren ska uppdatera uppgifterna i de dokument som avses i 7 och 8 §.

Byggherren ska se till att uppgifterna i de skriftliga dokument som avses i 7 och 8 § och ändringar i dem vidarebefordras till planerarna och till den som i huvudsak genomför byggprojektet samt att uppgifterna och planerna samt de säkerhetsåtgärder som följer av dem behandlas gemensamt innan byggarbetet börjar och vid behov under byggarbetet.

Om byggherren inte har tillräcklig sakkunskap för att utarbeta de skriftliga säkerhetsdokument som avses i 7 och 8 § eller för att övervaka verkställandet av dem, ska han anlita utomstående sakkunniga. Byggherren ska då försäkra sig om att den sakkunnige har tillräcklig kompetens och övriga förutsättningar för att utföra uppdraget på ett korrekt sätt.

Byggherren ska försäkra sig om, att den som i huvudsak genomför byggprojektet har utarbetat de planer som avses i 10 och 11 §.

Bestämmelser om skyldigheten för byggherren att se till att den som arbetar på en gemensam byggarbetsplats har ett personkort finns i 52 a § i arbetarskyddslagen.

10 §

Planering för arbets säkerheten vid byggarbeten

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska presentera de planer för arbets sä-

kerhet vid byggarbeten som avses i denna paragraf för byggherren.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska innan byggarbetet påbörjas utarbeta skriftliga planer för arbets säkerheten, enligt vilka de olika arbetena, arbetsmomenten och tidpunkten för dem ordnas så att de är säkra och orsakar så liten fara på arbetsplatsen som möjligt för dem som arbetar på arbetsplatsen eller för någon annan som berörs av arbetet. Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska då tillräckligt systematiskt utreda och identifiera sådana olägenheter och risker med byggarbetet som föranleds av allmänna arbetsuppgifterna, arbetsförhållandena och arbetsmiljön. Olägenheterna och riskerna ska undanröjas genom ändamålsenliga åtgärder och när de inte kan undanröjas ska deras betydelse för säkerheten och hälsan för arbetstagare och för andra personer som berörs av arbetet bedömas.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska beakta informationen i byggherrens säkerhetsdokument samt lägga fram nödvändiga ändringar i säkerhetsdokumentet för byggherren i den takt som arbetet framskrider, så att nödvändiga säkerhetsåtgärder kan genomföras. Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska vid planeringen även beakta de säkerhetsåtgärder som avser sådana arbeten som medför särskilda risker för arbetstagarnas säkerhet och hälsa som avses i bilaga 2.

Vid planeringen ska förutom vid det som föreskrivs i 2 och 3 mom. särskild uppmärksamhet fästas vid åtminstone

- 1) arrangemangen på arbetsplatsen samt upprätthållandet av god ordning vid arbetsställena och vid materialhanteringen i olika byggsleden,
- 2) sprängnings-, brytnings- och schaktningens arbeten,
- 3) jordgrundens bärrighet och stödkonstruktioner för schakt,
- 4) elektrifieringen och belysningen under byggnadstiden,
- 5) arbetsmetoderna,
- 6) användningen av maskiner och anordningar,
- 7) lyftarbeten och flyttningar,
- 8) åtgärder som avser skydd mot fall,
- 9) arbets- och stödställningsarbeten,

10) lagring, lyft och montering av element, formar och andra stora konstruktioner,

11) eliminering av damm och förebyggandet av dess spridning,

12) förfarandet vid arbetshygieniska mätningar,

13) rivningsarbeten,

14) den faktiska tidsordningen och varaktigheten för olika arbeten och arbetsmoment samt vid ordnandet av samordningen av dem i enlighet med hur byggarbetena framskrider,

15) samordningen av olika arbeten och arbetsmoment med industriell verksamhet eller annan motsvarande verksamhet som pågår på byggarbetsplatsen eller inom byggarbetets verkningsområde,

16) rörsystem och elkablar, som förorsakar risker,

17) behovet av att använda personlig skyddsutrustning och tidpunkten för användningen, samt

18) åtgärder vid olycksfall och haverier.

Planerna ska upprättas i skriftlig form. Planerna ska ses över när förhållandena ändras och även i övrigt uppdateras.

11 §

Planering för användningen av byggarbetsplatsområdet

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska presentera de planer för användning av byggarbetsplatsområdet som avses i denna paragraf för byggherren.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska utarbeta en skriftlig plan för användningen av byggarbetsplatsområdet. Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska då tillräckligt systematiskt utreda och identifiera sådana olägenheter och risker på byggarbetsplatsen som föranleds av den allmänna organiseringen, förverkligandet och användningen av byggarbetsplatsen. Då ska iakttagas också uppgifterna i byggherrens säkerhetsdokument. Olägenheterna och riskerna ska undanröjas genom ändamålsenliga åtgärder och när de inte kan undanröjas, ska deras betydelse för säkerheten och hälsan för arbetstagare och för andra personer som berörs av arbetet bedömas.

Vid planeringen av användningen av byggarbetsplatsområdet ska för att undanröja eller

minska olycksriskerna och hälsoolägenheterna särskild uppmärksamhet fästas åtminstone vid följande omständigheter:

1) kontors-, personal- och lagerutrymmenas antal och läge,

2) placeringen av lyftkranar, maskiner och anordningar,

3) placeringen av schakt- och fyllnadsmaskiner,

4) placeringen av lastnings-, lossnings- och lagerplatser för byggvaror och byggnadsmaterial,

5) vid elementbyggande underlagets bärförmåga och stabilitet på lyftplatserna, lyftkranarnas lyfttradiar och lyftkapaciteter, så god sikt för kranförarna som möjligt till elementlagret och monteringsobjektet,

6) trafiken på arbetsplatsen samt dess och den allmänna trafikens anslutningar,

7) förbindelse-, infarts- och transportleder samt deras underhåll,

8) ordningen och snyggheten på arbetsplatsen samt placeringen av konstruktioner och anordningar för förebyggande av damm och för dess kontroll,

9) insamling, förvaring, bortförande och förstörande av avfall samt sådant material som orsakar olägenheter och risker för säkerhet och hälsa,

10) brandvärn,

11) avgränsning och ordnande av förvaringsområden, särskilt när farliga material och ämnen som orsakar olägenheter och risker för säkerhet och hälsa hanteras.

De centrala delarna av den planering som gäller användningen av byggarbetsplatsområdet ska presenteras i skriftlig form i en plan för användningen av byggarbetsplatsområdet, vid behov skilt för varje byggnads- och arbetsskede. Planen ska ses över när förhållandena ändras och även i övrigt uppdateras.

3 kap.

Byggnadsskedet

12 §

Ledningen av byggnadsarbetet

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska dra försorg om den allmänna ledning på arbetsplatsen som behövs med tanke

på säkerhet och hälsa samt organisera samarbetet och den ömsesidiga informationen mellan parterna, samordna verksamheten samt upprätthålla allmän snygghet och ordning på arbetsområdet.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska för ledningen av uppgifterna enligt 1 mom. på arbetsplatsen utse en kompetent ansvarig person och vid behov en ställföreträdare för honom eller henne. Varje arbetsgivare ska utse en kompetent ansvarig person för ledningen och övervakningen av det arbete han låter utföra.

13 §

Utförandet av byggarbetet

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska:

1) verkställa och genomföra de åtgärder som föranleds av den planering som fordras enligt 10 och 11 § samt följa dem,

2) uppdatera de planer som avses i 10 och 11 § utgående från de uppgifter som arbetsgivarna och egenföretagarna lämnar på en gemensam byggarbetsplats,

3) sörja för arbetsgivarnas och egenföretagarnas uppgiftsfördelning och samarbete vid förebyggandet av risker för arbetstagarnas säkerhet och hälsa och vid informeringen om eventuella faror,

4) vid behov informera byggherren om förändringar beträffande arbetena, arbetsmomenten och förhållandena, om arbetet inte kan utföras enligt byggherrens planer,

5) beakta förebyggande åtgärder med tanke på olägenheter och risker vid genomförandet av tekniska planer och planer som hänför sig till åtgärder för genomförandet, om de gäller samtidigt eller efter varandra utförda arbeten och arbetsmoment eller tidsordningen, varaktigheten och sättet för genomförandet i fråga om dessa.

Arbetsgivaren och egenföretagaren ska iaktta de säkerhetsföreskrifter gällande den gemensamma byggarbetsplatsen som den som i huvudsak genomför byggprojektet har meddelat. Den som i huvudsak genomför byggprojektet, arbetsgivaren och egenföretagaren ska var och en för sig och gemensamt sörja för att information som inverkar på säkerheten ges och för informationsutbytet på den gemensamma byggarbetsplatsen.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska försäkra sig om att han eller hon känner till vilka arbetstagare och egenföretagare som arbetar på byggarbetsplatsen samt innehar nödvändiga kunskaper om introduktionen i arbete. Arbetsgivarna ska om sina arbetstagare och egenföretagare för sin egen del ge nödvändig information om arbetet på byggarbetsplatsen till den som i huvudsak genomför byggprojektet.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska vid tillsynen över åtgärderna i 1-3 mom. fortgående ge akt på genomförandet och samordningen av verksamheten hos de arbetsgivare och egenföretagare som arbetar på byggarbetsplatsen, att de fullgör sina skyldigheter, tillståndet för deras arbetarskydd och säkerheten för deras arbetsmetoder. Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska då ge akt på de vidtagna åtgärdernas inverkan på säkerheten och hälsan i arbetet och vid behov vidta resultatatrikare säkerhetsåtgärder.

Arbetsgivarna ska i enlighet med de föreskrifter som den som i huvudsak genomför byggprojektet meddelat ge sistnämnda nödvändig information om de besiktningar som avses i 14-18 §.

4 kap.

Besiktningar på arbetsplatsen

14 §

Säkerhet av maskiner, anordningar och annan arbetsutrustning

På byggarbetsplatsen ska konstateras att konstruktionen och skicket hos de maskiner, kranar och övriga lyftanordningar, lyftredskap, ställningar, flyttbara formlar, tillfälliga stöd, personliga skyddsutrustningar och andra anordningar, som används vid byggnadsarbetet, stämmer överens med användningsändamålet och de krav som ställs på dem.

15 §

Ibruktagande av lyftanordningar, lyftredskap och ställningar

Vid ibruktagande på byggarbetsplatsen ska konstruktionen hos arbets- och skyddsställ-

ningar samt tillträdeslederna till dem besiktigas innan ställningarna tas i bruk. Särskild uppmärksamhet ska ägnas stöd- och skydds-konstruktionerna.

Besiktningen ska förnyas, om ställningarna varit utsatta för hård vind, kraftigt regn eller annan särskild påfrestning, eller varit oanvända under en förhållandevis lång tid.

Ställningar får tas i bruk först då de är färdiga till de delar som ska tas i bruk och sedan de undergått besiktning. Vid besiktningen av ställningar ska iaktas vad avses i bilaga 4 till denna förordning.

Utöver vad som bestäms om besiktning av kranar i statsrådets förordning om säker användning och besiktning av arbetsutrustning (403/2008) ska lyftanordningar och lyftredskap besiktas på arbetsplatsen innan de tas i bruk.

16 §

Underhållsbesiktningar och säkerhetsuppföljning som görs varje vecka

På en byggarbetsplats ska medan arbetet pågår genom periodiska underhållsbesiktningar, vilka ska förrättas minst en gång i veckan, inspekteras bl.a. arbetsplatsens och arbetsobjektens allmänna ordning, skyddet mot fall, belysning, elektrifieringen under byggnadstiden, kranar, personlyftanordningar och andra lyftanordningar, lyftredskap, byggsågar, ställningar, förbindelseleder samt hur risken för jordras och ras i schakt har förhindrats. Även andra omständigheter som är av betydelse med tanke på säkerheten ska besiktas. Som del av underhållsbesiktningarna, ska vid underhållsbesiktningen av ställningar beaktas vad avses i bilaga 4 till denna förordning.

Vid besiktningarna ska även uppmärksamhet fästas vid att de i 13 § avsedda åtgärderna vidtas vid rätt tidpunkt och att de är samordnade.

Den som använder en kran eller en annan lyftanordning ska dagligen, samt vid behov även vid andra tidpunkter, innan arbetet påbörjas pröva hur anordningen fungerar och i synnerhet vid kall eller regnig väderlek genom provdrift förvissa sig om att bromsar och säkerhetsanordningar fungerar. Vid an-

vändning av mobil- eller lastkran ska man i synnerhet inspektera kranens grund.

17 §

De som deltar i besiktningar på arbetsplatsen och besiktningsprotokoll

De besiktningar som avses i 14-16 § ska förrättas av den i 12 § avsedda ansvariga personen på arbetsplatsen eller av den som utsetts av den ansvariga personen för denna uppgift. En företrädare som arbetstagarna på arbetsplatsen har utsett bland sig ska ges tillfälle att närvara vid besiktningarna. Vid besiktning av en kran ska kranföraren närvara.

Om det är fråga om en i 15 § avsedd idrifttagning av en tornkran, en byggnadshiss som används för personbefordran eller en med dessa jämförbar lyftanordning, ska besiktningen utföras av en kompetent person.

Över besiktningarna som avses i 15 och 16 § ska föras protokoll eller upprättas något annat dokument, i vilket ska antecknas vem som deltagit i besiktningarna, föremålet för besiktningarna, eventuella anmärkningar och när de reparationer som krävts har utförts.

18 §

Avhjälpan av fel

Fel som konstateras vid de besiktningar som avses i 14-16 § och som kan äventyra säkerheten vid arbetet ska avhjälpas omedelbart och alltid innan en maskin, en anordning eller ett redskap tas i bruk.

5 kap.

Maskiner, arbetsutrustning och lyftanordningar

19 §

Säkerhet och placering

Maskiner och andra tekniska anordningar som används vid byggnadsarbete ska lämpa sig för sitt ändamål och vara tillräckligt hållfast konstruerade och så skyddade att de inte är till fara för dem som använder anordning-

arna eller för andra som uppehåller sig på arbetsplatsen.

Vid användning av mobil- eller lastkran ska i synnerhet säkerställas att jordgrundens bärlighet är tillräcklig på den plats där kranen placeras. Lyftanordningar ska ha ett sådant underlag och vara så förankrade eller stöttade att de inte vid användning rubbas så att fara uppstår. Vid placeringen av en kran ska jordgrundens bärlighet utredas, och de åtgärder vidtas som behövs för att kranens stabilitet inte ska äventyras.

Maskiner som arbetar på väg- och gatuområden samt på andra platser med trafik ska skilja sig från fordon i trafiken. Mellan arbetsmaskinerna och trafiken ska finnas tillräckliga skydds-zoner.

Om det finns särskild anledning att se upp för en maskin eller anordning som används vid byggnadsarbete, ska denna och det farliga området avskiljas från omgivningen genom en lämplig inhägnad eller på något annat sätt. Om detta inte kan ske, ska maskinen eller anordningen förses med synliga, hållbara och ändamålsenliga varningsanslag på lämplig plats.

20 §

Belastningen av lyftanordningar och lyftredskap

Lyftanordningar och lyftredskap, såsom lyftstroppar, lyftbalkar, klämsaxar eller motsvarande ska förses med beteckningar som är nödvändiga med avseende på en säker användning. En lyftanordning eller ett lyftredskap som saknar anteckning om den största tillåtna belastningen får inte användas.

En lyftanordning eller ett lyftredskap får inte överbelastas.

21 §

Lyft

För svåra lyftarbeten ska vid behov uppgöras en särskild skriftlig lyftarbetsplan.

En lyftarbetsplan ska alltid uppgöras då fler än en kran används samtidigt för att lyfta lasten.

Om den som använder en kran eller annan lyftanordning inte fortgående kan övervaka lastens rörelser, ska han biträdas av en signalman.

Väderleksförhållandenas inverkan på säkerheten vid lyftarbetet ska innan lyftarbetet påbörjas utredas särskilt.

Vid koppling och stroppning av last ska särskild omsorg iakttas för förhindrande av att lasten rasar och går isär.

22 §

Personlyft

Personer får endast lyftas med en lyftanordning som är tillverkad för detta ändamål, om inte annat föreskrivs någon annanstans.

Innan anordningen används på en byggarbetsplats ska det kontrolleras att dess konstruktion är i skick, att arbetsunderlagets eller jordgrundens bärighet bibehålls och att arbetsområdet vid personlyftanordningen är säkert.

Bruksanvisningen för den personlyftanordning som används ska finnas på byggarbetsplatsen. Det ska säkerställas att arbetstagarna kan använda personlyftanordningen tryggt och enligt bruksanvisningarna. Särskild uppmärksamhet ska ägnas kontrollen av kranens stödkonstruktioner, manövrerings- och säkerhetsanordningarnas funktion samt eventuella begränsningar i arbetsrörelserna.

23 §

Ergonomin i tornkranens förarhytt samt ventilations- och uppvärmningsanordning

De ergonomiska faktorerna för tornkranens förarhytt, styrutrustning och manöverplats ska vara sådana att kranföraren kan arbeta i enlighet med ergonomiska standarder.

En tornkran som används under den kalla säsongen ska vara utrustad med en tillräckligt effektiv anordning för ventilation och uppvärmning, som gör det möjligt att hålla lämplig temperatur i förarhytten med hänsyn till de krav som arbetet ställer och gör det möjligt för föraren att ha god sikt över arbetsområdet genom förarhyttens fönsterrutor i kalla förhållanden. Förarhytten ska vara så tät att inget skadligt drag uppkommer. Förarhytten ska uppfylla de krav som föreskrivs särskilt.

24 §

Säkerhet vid tillträde till tornkranens förarhytt

Tillträdet till tornkranens förarhytt ska ske så att förbindelselederna uppfyller säkerhetskraven för arbete som utförs på hög höjd i kallt väder så att inte tillfrysning av förbindelselederna, vindförhållanden, regn eller snöfall äventyrar tornkranförarens tillträde till förarhytten. Förbindelseleden av kranen ska utrustas med trappor, trappstegar eller stegar med skyddsräcken och säkra viloplan och ryggskydd såsom föreskrivs särskilt.

6 kap.

Allmänna arbetarskyddsföreskrifter för arbetsplatsen

25 §

Anordnandet av intern trafik samt lossnings-, lastnings- och lagringsplatser

När trafikarrangemangen, såsom körvägar, förbindelseleder och andra trafikplatser, genomförs på byggarbetsplatsen ska den plan för användningen av byggarbetsplatsområdet som avses i 11 § beaktas.

Körvägar samt lossnings-, lastnings- och lagringsplatser ska anläggas så att de klarar de påfrestningar som trafiken och lyftkranarna innebär. Körvägar ska anläggas så, att de inte i onödan korsar arbetsplatsens övriga förbindelseleder. Begränsningar i fråga om trafiken ska anges med trafikmärken.

Lossnings-, lastnings- och lagringsplatserna för byggvaror ska placeras så att element, formar och byggvaror inte lyfts över arbetstagarna.

I omedelbar närhet av körvägar som är avsedda för fordonstrafik anläggas särskilda gångvägar.

Förbindelseleder som är avsedda för gående och för godstrafik ska dimensioneras efter antalet användare och verksamhetens art. Körvägar avsedda för fordonstrafik ska anläggas så, att sikten är tillräcklig.

Vid arbete bland allmän trafik ska det med hjälp av manövrering av trafik, trafikmärken,

säkerhetsanordningar och belysning sörjas för att varje arbetsplats observeras.

26 §

Belysning

På byggarbetsplatsen och i synnerhet vid förbindelseleder ska finnas tillräcklig och lämplig såväl allmän som lokal belysning. Bländning samt stora och plötsliga variationer i belysningen ska undvikas. Belysningen ska installeras så att den inte utgör någon risk för arbetstagarnas säkerhet.

På arbetsobjekt där arbetstagarna är speciellt utsatta för fara om den allmänna belysningen råkar i olag, ska det sörjas för tillräcklig reservbelysning.

I sådana jord- och vattenbyggarbeten, såsom vid stenbrytning i tunnel, samt i andra motsvarande arbeten, där anordnande av annan belysning inte skäligen kan fordras, får utan hinder av 1 mom. användas arbetsmaskinens egen belysningsanordning eller en belysningsanordning som arbetstagaren medför.

27 §

Fallskyddskonstruktioner och fallskyddsanordningar

Fallskyddskonstruktioner och fallskyddsanordningar, såsom skyddsräcken, ska i fråga om sin skyddande verkan vara så enhetliga som möjligt.

Om arbetet förutsätter att en fallskyddskonstruktion eller fallskyddsanordning tillfälligt avlägsnas, bör andra kompensierande säkerhetsåtgärder vidtas. Arbetet får inte utföras förrän dessa åtgärder har vidtagits. En skyddskonstruktion eller skyddsanordning som förhindrar fall ska placeras på plats genast efter att arbetet har upphört eller avbrutits.

28 §

Skydd mot fall från höjd

De fria sidorna av sådana arbetsplattformar och förbindelseleder från vilka fallhöjden är mer än 2 meter, samt även andra ställen där

särskild risk för olycksfall eller drunkning föreligger, ska vara försedda med skyddsräcke eller andra skyddskonstruktioner. Ställningarnas arbetsplattformar ska förses med räcken om fallhöjden är över 2 meter. Då gjutningsarbeten utförs från övre kanten av en flyttbar form på högre höjd än 2 meter, ska för gjutningen anläggas en arbetsplattform försedd med räcken. De fria sidorna av trappor och trapplan ska i hela sin längd förses med skyddsräcken. Trappor där skyddsräcke inte behövs ska vid behov förses med en särskild handledare.

Skyddsräcken av arbetsplattformen och förbindelseleder för att förhindra att arbetstagare faller ska vara försedda med över- och mellanledare samt fotlist. Ställningsräcken ska ha fotlist. Räckena ska vara minst 1 meter höga. Ledarna ska placeras så att det fria lodräta utrymmet inte under någon ledare är större än en halv meter. Räckena får ersättas med andra skyddskonstruktioner som medför motsvarande säkerhet, såsom ändamålsenliga plattor och nät. Om hållfasthetskraven på skyddsräcken och andra fallskyddskonstruktioner bestäms i bilaga 5 till denna förordning.

I arbete som utförs på hög höjd ska användas arbetsplattformar med skydd mot fall eller personlyftanordningar eller skyddsnet eller andra fallskyddskonstruktioner som fästs vid konstruktionerna. Är det på grund av arbetets art inte möjligt att använda sådana anordningar och konstruktioner, ska de som utför arbetet använda för ändamålet lämplig personlig skyddsutrustning i form av en säkerhetssele med lina. Linan ska fästas på ett säkert sätt.

Alla schakt och andra öppningar, i vilka människor eller material löper fara att störta ned, ska antingen inhägnas med räcken som har fotlist eller tillslutas med lock. Skyddslocken ska märkas ut tydligt, så att de skiljer sig från omgivningen. Skyddslocken ska placeras så att de inte kan flytta på sig.

29 §

Skydd mot fallande föremål

Om byggnadsmaterial eller byggnadsavfall kan falla ned på arbetsställen eller förbindel-

seleder, ska som skydd anordnas ändamålsenliga räcken, stängsel, skyddstak eller andra säkerhetsanordningar.

Ett skyddstak ovanför en genomgångsöppning ska i regel placeras på samma höjd som öppningens övre kant, och ska sträcka sig minst 2,5 meter utanför konstruktionen samt 0,5 meter på vardera sidan om öppningen. Skyddstakets yttre kant ska vid behov vara försedd med en skyddskant.

Om säkerhetsanordningarna inte är upp-satta på sin plats, ska tillträdet till det farliga området förhindras på ett betryggande sätt till exempel med hjälp av en vakt.

30 §

Arbetsplattformar

De arbetsplattformar som används vid byggarbeten ska vara så ändamålsenliga som möjligt med beaktande av arbetet och förhållandena.

Dimensioneringen av arbetsplattformarna ska motsvara arbetets art och de påfrestningar som den utsätts för samt möjliggöra att tryggt arbeta och förflytta sig.

En arbetsplattform ska vara tillräckligt bred. I fråga om arbetsplattformens bredd ska även placeringen och transporten av samt egenskaperna hos varor beaktas.

Nödvändiga säkerhetsåtgärder ska vidtas så att väderleksförhållandena inte äventyrar arbetstagarnas säkerhet då dessa arbetar på arbetsplattformar eller ställningar.

31 §

Förbindelseleder

Till alla arbetsställen ska ordnas ett tillräckligt antal säkra, ändamålsenliga, lättillgängliga och lämpliga förbindelseleder som vid behov ska märkas ut tydligt. Förbindelseleder, golv, trappor, gångar och motsvarande utrymmen ska hållas i sådant skick att risken för att arbetstagarna ska halka, snava eller falla är så liten som möjligt.

Till varje arbetsplats ska tryggt tillträde ordnas bland annat med beaktande av hur ofta den används, dess höjd och hur länge den används.

Trappor och förbindelseleder ska vara minst 0,6 meter breda. Landgångar ska vara minst 1,0 meter breda.

Järnstänger, bultar och övriga föremål som skjuter ut ur konstruktioner och som kan medföra risk för olycksfall ska kapas, täckas eller böjas.

32 §

Stegar

Användningen av stegar ska planeras på ett ändamålsenligt sätt. Anliggande stegar får inte användas som arbetsunderlag. Anliggande stegar får användas endast som tillfälliga förbindelseleder, för fastsättning och löstagning av lyftredskap samt för andra motsvarande kortvariga arbeten av engångsnatur. Anliggande stegar får vara högst sex meter långa.

Arbetsgivaren ska reda ut de risker användning av stegar medför samt bedöma deras betydelse. De arbetstagare som använder stegar ska ges undervisning och handledning om säker användning av stegar och de risker som deras användning medför.

A-stegar får användas som arbetsunderlag i stället för arbetsställningar endast om man på grund av arbetets kortvarighet eller någon annan motsvarande omständighet rimligen inte kan förutsätta att arbetsställningar används. I dessa fall får A-stegar i regel användas som arbetsunderlag endast så, att arbetstagaren står på dem på en höjd av under 1 meter. A-stegar får dock användas som arbetsunderlag så att arbetsunderlag är 1-2 meters höjd, när stabilitet av A-stegar i tillämpliga delar uppfyller kraven av arbetsboken såsom avses i bilaga 6. A-stegar får inte användas i arbete där man är tvungen att använda arbetsredskap som kräver stor kraft eller arbete där vid A-stegar risk att välta och brandfara föreligger. A-stegar får endast användas på ett jämnt underlag som inte sätter sig.

Stegarna ska till sin dimensionering, hållfasthet, avsträvning, stabilitet, material och typ vara lämpliga för arbetsuppgifterna och användningsförhållandena på byggarbetsplatsen. Stegarnas steg, begränsare och led samt låsningshakar ska vara tillräckligt hållfasta och styva.

Stegarna ska ställas på stadigt underlag så att den inte välter eller halkar. De ska ställas så att lutningsvinkeln hindrar dem från att glida och halkskydd ska användas och i stegarnas övre ända ska förses med en anordning som hindrar stegen från att välta. Stegarna ska vid behov isoleras från arbetsomgivningen till exempel med en tillräckligt märkbar avspärning eller en avspärningslina som hindrar passage.

7 kap.

Arbetssäkerheten vid jord- och vattenbyggnadsarbeten

33 §

Skyldighet att planera och lämna förhandsuppgifter

Innan jord- eller vattenbyggnadsarbeten påbörjas ska mark- och berggrundens geotekniska beskaffenhet utvärderas och uppgifter inhämtas om de olägenheter och risker som samhällstekniken medför, såsom lokaliseringen av de kablar, ledningar och rör som finns på platsen.

Risken för ras samt markens och jordmassornas lastkapacitet och stabilitet ska utredas på ett tillförlitligt sätt. En plan för stödkonstruktioner för schakt och andra skyddsåtgärder ska uppgöras av en kompetent person innan arbete påbörjas.

Byggande, utplacering, förändring eller nedmontering av en fångdamm och en kassun ska ske under direkt övervakning av en kompetent person som är förtrogen med en sådan konstruktion och dess användning. En fångdamm och en kassun ska vara tillräckligt hållfast samt försedd med sådan utrustning att arbetstagarna kan sätta sig i säkerhet vid eventuell inströmning av vatten eller annat ämne.

Innan arbeten påbörjas ska det för trygghet av hälsa och säkerhet utredas markgrundens biologiska och kemiska olägenheter och risker samt deras betydelse för hälsan hos arbetstagarna och andra som befinner sig inom arbetets verksamhetsområde.

34 §

Schaktningsarbeten och stödkonstruktioner för schakt

Schaktningsarbete ska utföras på ett säkert sätt med beaktande av mark- och berggrundens geotekniska beskaffenhet, schaktets djup, släntens lutning och belastning samt riskfaktorer som föranleds av vatten och skakningar som försakas av trafik.

Om ett olycksfall kan inträffa till följd av ras, ska schaktväggen stödjas.

På basis av en tillförlitlig utredning kan arbetssäkerheten säkerställas genom släntning eller terrassering av schaktet.

Särskilda åtgärder för att förebygga olycksfall genom ras ska vid behov vidtas med anledning av regn, torka eller tjällossning. På samma sätt ska förfaras om schaktning sker i organisk eller finkornig jordart eller ett smalt schakt med större djup än två meter grävs, när i anslutning till schaktet eller i dess närhet utförs arbete som ger upphov till skakningar, eller när schaktet påverkas av tung fordonstrafik. Vid schaktning under eller invid en byggnad eller ett annat byggverk ska tillräckliga stödåtgärder vidtas i förväg för förhindrande av ras.

35 §

Farligt område intill jordbyggnadsmaskiner

På platser där jordbyggnadsmaskiner används ska ses till att ingen befinner sig på ställen som kan vara farliga. Fara som orsakas av backande fordon ska på lämpligt sätt förhindras. Vid behov ska backningsvarnare, lämpliga förbudsskyltar, inhägnader och andra säkerhetsanordningar användas eller maskinens arbete på det farliga området avbrytas. När föraren lämnar förarutrymmet ska han försäkra sig om att maskinen eller dess anordningar inte orsakar risk för olycksfall.

Fordon, jordbyggnadsmaskiner samt lyft- och andra anordningar ska placeras på betryggande avstånd från schaktkanten med beaktande av markens beskaffenhet och schaktets djup. Trafiken ska ledas tillräckligt långt från schaktkanten med hjälp av lämpliga avvisarbommar och hinder.

När en grävmaskin eller traktorgrävare används för montering av avloppsrör eller andra element i samband med grävningsarbete, ska i synnerhet ses till att ingen befinner sig på farliga platser och att anordningen är försedd med en tillförlitlig lyftkrok. Den största tillåtna lasten för en grävmaskin vid lyftarbete ska bestämmas på ett tillförlitligt sätt.

Jordbyggnadsmaskinens förare och andra arbetstagare ska ges särskild undervisning och handledning om de riskmoment som förekommer i samband med jordbyggnadsmaskiner och om förebyggande av fara.

8 kap.

Arbetssäkerheten vid elementbyggande

36 §

Planer för elementbyggande

De planer som gäller elementbyggande ska finnas i skriftlig form på byggarbetsplatsen. Konstruktionsplaneraren ska till den som genomför monteringen ge för utarbetandet av planen för montering tillräckliga uppgifter om elementens monteringsordning, det tillfälliga stöttandet av dem under monteringen och om den slutliga fastsättningen av elementen så, att stabiliteten bevaras i alla monteringskedan. Dessutom ska ges uppgifter om hur elementen lyfts och hanteras på ett säkert sätt samt om monteringsplattformar, skyddsräcken och andra säkerhetsanordningar under den tid som arbetet varar och om deras fästningspunkter. I de geotekniska planer som gäller byggandet ska den tillfälliga belastning som lyftanordningar och lagringen av elementen medför beaktas.

En referensförteckning över de punkter som ska iaktas i planen för montering av element finns i bilaga 3.

37 §

Plan för montering av element

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska se till att planen för monteringen av elementen finns i skriftlig form på byggarbetsplatsen.

I monteringsplanen för element ska planerarna anteckna sitt godkännande.

I planen för montering ska elementtillverkarens anvisningar för de enskilda produkterna iaktas.

I monteringsplanen för element ska utredas de lyftanordningar som används för lyft, lasternas vikter enligt elementtyp, lyftplatserna, lyftutrustningar enligt elementtyp, styrningen av lyften och möjliga begränsningar. I monteringsplanen ska för monteringskran av element väljas en tornkran, en mobilkran eller någon annan kran med tillräcklig prestanda och övriga för ändamålet avsedda och lämpliga egenskaper.

Monteringsplanen för element ska innehålla anvisningar både om tillfällig stöttning och om nedmonteringen av stöttningen enligt monteringskedan.

38 §

Lyft av element från transportmedel till upplag och lagring av element

Vid förflyttning, lyft och lagring av elementen ska elementtillverkarens anvisningar för de enskilda produkterna iaktas.

Före lyft och förflyttning av element ska det fastställas att elementet är i behörigt skick och att det inte har skador förorsakade av transport eller förflyttning.

Varje element ska förses med nödvändiga identifikationsuppgifter om elementtillverkare, elementets vikt samt anvisningar om hur elementet ska lyftas på ett säkert sätt samt om tillverkningsdatum för elementet. Ett element eller en förpackning ska förses med en synlig och beständig beteckning av vilken elementets totalvikt framgår. Om elementets exakta vikt inte kan anges ska en ungefärlig vikt anges. Omärkta element får inte lyftas, förflyttas eller monteras utan tillförlitlig utredning från tillverkaren.

På byggarbetsplatsen ska med hänsyn till lyft vid behov finnas uppgifter om elementens jämviktsställen. Elementtillverkaren ska ge nödvändiga anvisningar om lyft, lossning, lagring och montering av elementen. Vid lagring ska användas en metod som lämpar sig för elementet i fråga. De ställningar som används vid lagring av element ska vara

säkra, lämpa sig för elementen i fråga och vara tillräckligt stabila med beaktande av förhållandena på byggarbetsplatsen. En säker användning av lagerställningarna ska säkerställas när förhållandena förändras och vid förflyttning av element.

39 §

Lyft och montering av element

Vid montering av element ska tillverkarens anvisningar för de enskilda produkterna iakttagas.

Element ska lyftas och monteras enligt monteringsplanen. Elementen ska vara i balans när de lyfts. Om en avvikelse från planerna eller anvisningarna inte kan undgås, ska det bedömas i vilken utsträckning säkerheten påverkas av ändringen, och ändringen ska först godkännas av den som gjort upp planen i fråga innan arbetet kan fortgå. För svåra lyftarbeten ska utarbetas en lyftplan.

Vid montering av element ska användas tornkran, mobilkran eller någon annan kran med tillräcklig prestanda och övriga för ändamålet planerade och lämpliga egenskaper. Under lyftkranens stödben ska tillräckligt stora stödunderlag eller andra stödkonstruktioner användas. Lyft- och transportredskap ska vara lämpliga för användningsändamålet och försedda med behövliga besiktningsmärkningsmärken.

Kranföraren eller den arbetstagare som styr monteringsarbetet ska ha fri sikt till lagringsplatsen för elementen och till monteringsplatsen. Styrningen av lyften ska ske med hjälp av radiotelefoner, handsignaler eller en ändamålsenlig krankamerautrustning, så att lyftarbetet kan utföras på ett säkert sätt. En tornkrans förarhytt ska utrustas med krankamerautrustning när det inte finns någon direkt synkontakt till lyftobjektet. Vid styrningen av lyft ska användas radiotelefoner vilkas kanaler är reserverade enbart för styrning av lyften och spärrade från annan radiotrafik. Det ska utses en särskild person som ger handsignaler, och det ska säkerställas att denna person behärskar de godkända handsignalerna.

Vid montering av element på en höjd av över 2 meter ska risken för fall av en arbetstagare i första hand förebyggas genom strukturella åtgärder. I situationer där det inte är

möjligt att vidta strukturella åtgärder ska risken för fall förebyggas med hjälp av personlig skyddsutrustning i form av en säkerhetssele.

Innan monteringsarbetet påbörjas ska man försäkra sig om att det inte finns personer under monteringsstället medan monteringen pågår. Vid behov ska en vakt placeras ut. Byggnadsavfall och byggnadsmaterial som medför fara för säkerheten ska avlägsnas från monteringsstället.

Arbetsgivarna ska i samarbete se till att vindförhållanden, tillfrysning av arbetsredskapen, regn eller snöfall eller andra väderförhållanden inte äventyrar arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

40 §

Stöttning och infästning av element

Innan monteringsarbetet påbörjas ska skicket hos de konstruktioner som ska bära upp elementet samt monteringsunderlaget och elementens infästningspunkters skick granskas. Det får inte finnas skadliga brott eller sprickor i dem. Elementens fästnanordningar ska vara i skick och på plats.

Varje element ska före monteringen besiktas okulärt enligt tillverkarens anvisningar. Elementens fästnanordningar som granskas enligt dessa anvisningar ska vara i skick och på plats. Om fästnanordningarna för ett element som granskas har brister som äventyrar säkerheten får elementet inte monteras.

Vid montering av element ska man sörga för tillräcklig stabilitet, hållfasthet och orörlighet hos delvis monterade konstruktioner och för att nödvändiga förband och stöd används samt för sidoriktad hållfasthet.

Lyftanordningar får inte avlägsnas innan det säkerställts att elementen hålls fast och att stöttningen överensstämmer med monteringsplanens anvisningar. Stöttningsarna får inte nedmonteras innan den slutgiltiga fästningen gjorts.

41 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med betongelement

Betongelement får inte lyftas eller monteras förrän betongen har uppnått en sådan

hållfasthet som krävs. Vid stöttningen av betongelement i monteringskedet och vid fastställandet av minimistödytor ska följande beaktas:

- 1) betongelementleverantörernas anvisningar,
- 2) behovet och genomförandet av tillfällig stöttnings för olika betongelementstyper, särskilt i fråga om excentriskt stödda konstruktioner,
- 3) fästnanordningar,
- 4) tidpunkten för avlägsnande av tillfälliga stöd, och
- 5) monteringen av stödstänger exempelvis i stöttnings av den nedre delen i jorden och med valv samt användning av stödstänger för att förhindra att balken vrids.

Betongelement ska fastgöras så snart som möjligt enligt planerarens eller tillverkarens anvisning om slutgiltig fästning. Då den temporära stöttnings avlägsnas ska planerarens anvisningar om tidpunkten och ordningsföljden för nedmontering samt eventuell efterstöttnings följas.

42 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med stålelement och element av andra metaller

Då stålelementleveranser tas emot ska i tillverkarens anvisningar kontrolleras om elementen är av överstora eller exceptionellt formade och om hanteringen av dem kräver särskilda kranar, särskild utrustning eller särskilda arbetsmetoder.

I stålelementbyggande ska man söra för att stabiliteten är tillräckligt bra under monteringsfasen. Vid planering och genomförande av monteringsordningen för svets- och skruvfogar samt svetsordningen och tillspänningsordningen för skruvfogar ska fallskyddet av en arbetstagare säkerställas.

43 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med träelement

Vid utarbetande av monteringsplanen för träelement ska stabiliteten under byggskedet och säkerheten vid monteringen beaktas i planeringen av träelementens fogar. Säkerhe-

ten i arbetet med elementkonstruktioner ska planeras då det gäller elementkonstruktioner med exempelvis småelement-, storelement- och rumselementsystem, limträelement, plywoodelement och motsvarande element.

Träelementens lyftfästen ska kontrolleras innan lyftet äger rum. Det skall särskilt ses till att konstruktionerna inte spricker eller på annat sätt skadas i fogarna eller vid lyftkrokarna eller andra delar av konstruktionen.

44 §

Undervisning och handledning i elementbyggande

Arbetsgivaren ska ge arbetstagare introduktion i arbetet, tillräcklig information och tillräckliga anvisningar om de risker som elementbyggande medför samt om avvärjandet av riskerna. Därtill ska arbetsgivaren se till att arbetstagaren får tillräcklig handledning om åtminstone följande:

- 1) elementtillverkarens produktanvisningar,
- 2) arbetsskedena inom elementbyggandet,
- 3) arbetsmetoderna i samband med exempelvis lagring, lyft, montering och fallskydd,
- 4) trygg användning av arbetsredskap, exempelvis trygg fastsättning och användning av lyftredskap,
- 5) trygga arbetsrutiner, exempelvis åtgärder för att förverkliga fallskyddsplanen.

I elementbyggandet ska detaljerad undervisning och handledning ges enligt de aktuella arbetsmetoderna innan ett nytt arbete och en ny arbetsuppgift påbörjas, då arbetsuppgifterna ändras samt innan nya arbetsredskap och arbetsmetoder tas i bruk. Undervisningen och handledningen ska vid behov kompletteras.

Arbetstagaren ska iaktta de anvisningar som arbetsgivaren ger.

9 kap.

Arbets-säkerheten vid formarbeten

45 §

Formarbeten

De olika skedena av formarbetet ska plane-

ras när man använder formor som på grund av sin vikt eller storlek förutsätter att en lyftanordning används. Planen ska redogöra åtminstone för de säkerhetsåtgärder som hänför sig till hanteringen, lagringen och lyft av formor, stöttandet av formor och stabiliteten under arbetets gång samt förebyggandet av risken för fall. Formornas vikt och lyftfästen ska markeras tydligt. Vid planen ska beaktas tillverkarens eller importörens anvisningar för formen.

Vid formarbete på en höjd av över 2 meter ska risken för fall en arbetstagare i första hand förebyggas genom strukturella åtgärder. I situationer där det inte är möjligt att vidta strukturella åtgärder ska risken för fall av en arbetstagare förebyggas med hjälp av personlig skyddsutrustning i form av en säkerhetssele.

Vid monteringen av formor och stödställningar ska man planera fallskyddet samt sörja för det och trygga tillträdes- och förbindelseleder.

Då en stor, tung systemformutrustning och stödformor lyfts eller monteras ska tillverkarens eller importörens anvisningar beaktas. Om anvisningar inte finns eller om det avviker från dem, ska en kompetent konstruktionsplanerare utarbeta en formplan för användningen. I samband med det ska också fallskyddet planeras. För arbetet ska utarbetas en användningsplan, om systemformutrustningen eller stödformen på grund av sin stora vikt eller storlek, sin riskfyllda placering, sitt särskilda användningsändamål eller någon annan motsvarande faktor medför en säkerhetsrisk i arbetet.

46 §

Hantering, lyft och montering av formor

Flyttbara formor ska ha sådan hållfasthet, vara stöttade på sådant sätt och i övrigt ha sådana egenskaper att de inte orsakar fara under transport, lossning, lagring, lyft eller montering. När formorna lyfts ska en eventuell ojämn fördelning av lasten samt det sätt som formorna lyfts på beaktas.

Vid lagring, lyft och montering av formor ska även de planer som avses i 10 och 11 § beaktas. Vid lagring av formorna ska särskild uppmärksamhet fästas vid stabiliteten hos dem. På stabiliteten inverkar vindens tryck, uppmjukning eller förskjutning av marken orsakad av is- eller tjälsmältning eller regn, upptorkning av marken samt hur vågrätt underlaget är och påfrestningarna från trafiken. I samband med lastnings- och lossningsarbete ska särskilt beaktas lastnings- och lossningsplatsens lämplighet, lagringsunderlagets och lagringsställningarnas säkerhet samt att den ordning i vilken arbetena utförs är korrekt.

47 §

Stöttande av formor

Formor ska stöttas så att de inte stjälpas eller faller ned på grund av trycket från last som flyttas eller av vindtrycket. Stöden ska vara tillräckligt stabila och hållfasta.

När en snedstötta används som stöd för en väggform ska den vara tillräckligt hållfast med tanke på formens vikt samt vindtrycket och övriga stjälpande krafter. Utöver snedstöttorna ska till stöd för formorna vid behov användas tillräcklig förankring.

48 §

Arbetstagarnas yrkesskicklighet samt undervisning och handledning vid formarbete

Arbetsgivaren ska innan arbetet börjar se till att den som monterar eller nedmonterar formor har en tillräcklig kompetens och skicklighet.

Vid formarbete ska detaljerad undervisning och handledning ges enligt den aktuella formtypen och arbetsmetoden innan ett nytt arbete eller en ny arbetsuppgift påbörjas, då arbetsuppgifterna ändras samt innan nya arbetsredskap eller arbetsmetoder tas i bruk. Undervisningen och handledningen ska vid behov kompletteras.

10 kap.

Arbets säkerheten vid rivningsarbeten

49 §

Planering av och metoder för rivningsarbeten

Rivningsarbeten ska planeras så att de kan utföras på ett säkert sätt. När stora bärande konstruktioner eller annars farliga objekt rivs ska arbetet utföras under direkt övervakning av en kompetent person.

En rivningsarbetsplats ska på de ställen detta är nödvändigt avskiljas från andra områden.

Innan rivningsarbetet påbörjas ska ses till att sådana el-, gas- och andra ledningar samt rör och behållare som kan orsaka olycksfall i samband med rivningsarbetet är avbrutna, avstängda eller på ett säkert sätt tömda och vid behov sköljda.

Vid rivningsarbeten ska särskilda åtgärder vidtas för förhindrande av att arbetstagare faller ned och för undvikande av den risk fallande och stjälpande föremål medför. För rivningsarbetet ska konstruktionernas och byggnadsdelarnas egenskaper, hållfasthet och skick utredas, så att arbetet kan utföras på ett säkert sätt och utan risk för arbetstagarnas hälsa. Arbetet ska utföras i sådan ordning att byggverket inte störtar samman. Bärande eller stödjande konstruktioner får inte rivas förrän en tillräcklig uppstöttning eller förbindning anordnats. Bjälklag och andra konstruktioner får inte under rivningsarbetet belastas så att säkerheten äventyras.

Förflyttning och lagring av varor och byggnadsdelar ska ordnas så att de riskfaktorer som hanteringen av dessa medför blir så små som möjligt.

Om rivning av konstruktioner som innehåller ämnen som är farliga för hälsan, såsom asbest, stadgas särskilt.

50 §

Rivningsavfall

Tegel, betongstycken och övriga föremål som lossnar vid rivning ska förflyttas på ett

säkert sätt. Dammande material ska genom tillräckligt täta rör släppas ned i ett skyddat utrymme eller direkt i ett fordon, eller samlas ihop och föras bort i säckar eller kärl.

Damm ska avlägsnas med hjälp av ventilation, punktutsugning eller andra ändamålsenliga åtgärder. Vid behov ska spridningen av damm förhindras med hjälp av skyddsväggar under den tid arbetet pågår. Dammet ska avlägsnas från arbetsutrymmena tillräckligt ofta.

11 kap.

Planering av arbetsställningar och säkerheten vid användningen av ställningarna

51 §

Arbetsställningar

För arbetstagarna ska anordnas behövliga arbets- och skyddsställningar vid alla arbeten som annars inte kan utföras på ett säkert sätt.

Ställningarna ska planeras och byggas så att de är tillräckligt hållfasta, avsträvade och stabila i alla skeden av monteringen och nedmonteringen samt vid användningen av dem. Ställningarna ska ha sådant underlag att menliga sättningar eller förskjutningar inte uppstår. Ställningarna ska ha ändamålsenliga och säkra arbetsplattformar och förbindelseleder.

Tillräcklig hållfasthet hos ställningarna konstateras utgående från helhets- eller dellösningar i standarder, bruksanvisningar för elementställningar eller övriga motsvarande dokument. Om sådana helhets- eller dellösningar inte används, ska en sakkunnig ges i uppdrag att göra hållfasthetsberäkningar och ritningar för ställningarna och för förbindelseledernas konstruktioner. Ställningarna och de till dem hörande anordningarna ska monteras och användas i enlighet med planerna.

Ställningarnas högsta tillåtna last ska på ett lämpligt sätt, till exempel med en skylt eller på något annat motsvarande sätt, meddelas dem som använder ställningarna.

Vid fasadställningar ska användas lyftanordningar för lyft av ställningsmaterial och utrustning.

52 §

Bruksanvisning för elementställningar

Vid användningen av en elementställning ska bruksanvisningen följas.

Bruksanvisningen ska innehålla följande uppgifter:

- 1) en redogörelse för arbetsställningens användningsändamål,
- 2) arbetsställningens konstruktions-, monterings- och förankringslösningar för olika användningsändamål,
- 3) tillträdeslederna till arbetsplattformarna,
- 4) arbetsplattformarnas största tillåtna last,
- 5) anvisningar för underlaget,
- 6) anvisningar för säker användning och nödvändiga besiktningar,
- 7) anvisningar för hantering av arbetsställningen och dess delar,
- 8) anvisningar om begräsningar av användningen.

Om bruksanvisningen gäller en flyttbar elementställning ska den dessutom innehålla följande uppgifter:

- 1) en redogörelse för kraven på underlagets jämnhet och hårdhet,
- 2) en redogörelse för de åtgärder som används för att förhindra att hjulen, stödbenen och arbetsställningen oavsiktligt flyttar på sig,
- 3) en redogörelse för säker flyttning av arbetsställningen.

53 §

Konstruktionsplan för elementställningar

Elementställningar är arbetsställningar som sätts ihop av förtillverkade konstruktionsdelar av standarddimension och av förbindningar mellan delarna. Om en elementställnings bruksanvisning inte innehåller de uppgifter som avses i 52 § eller om arbetsställningen avviker från bruksanvisningen, måste en konstruktionsplan över elementställningen utarbetas.

Av konstruktionsplanen ska framgå åtminstone följande uppgifter:

- 1) arbetsställningens konstruktion
  - a) konstruktionsdelarnas material,
  - b) arbetsställningens stomme och arbetsplattformarnas konstruktion och mått,

c) tillträdesledningens konstruktion och placering,

d) fallskyddens konstruktion,

e) förankring och andra konstruktioner som ökar stabiliteten.

2) grunderna för planeringen

a) arbetsställningens användningsändamål,

b) laster och lastkombinationer som använts vid dimensioneringen,

c) arbetsplattformarnas största tillåtna last,

d) beräkningar eller annan tillräcklig utredning om att ställningen är tillräckligt hållfast, avsträvad och stabil,

e) en redogörelse för att sättningar inte uppstår i underlaget,

f) dimensioneringsmetoderna samt eventuella standarder eller andra handlingar som har använts vid dimensioneringen,

g) om ställningen är täckt, en utredning om att arbetsställningen är tillräckligt avsträvad och förankrad för att hålla det tryck som orsakas av vindkraften.

För en ställning som byggs på platsen ska alltid en sådan konstruktionsplan som avses i 2 mom. göras upp.

Avvikelse från konstruktionsplanen får inte göras om inte den som har utarbetat planen har godkänt dem.

54 §

Användningsplan för arbetsställningar

För arbetsställningar ska utarbetas en användningsplan om arbetsställningen på grund av sin höjd eller storlek, sin riskfyllda placering, sitt särskilda användningsändamål eller någon annan motsvarande faktor väsentligt påverkar användningen av byggplatsområdet.

Användningsplanen ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

1) en redogörelse för de risker som monteringen, användningen och nedmonteringen av en ställning medför och förebyggandet av dem,

2) en redogörelse för användningen av ställningen i olika arbetsskedan,

3) arbetsställningarnas, förbindelseledningens och tillträdesledningens placering och anslutning till byggnaden eller konstruktionen,

4) en redogörelse för de åtgärder som vidtagits mot risker som trafiken på arbetsplat-

sen, flyttningen av material samt andra faktorer medför för arbetet på ställningarna,

5) en redogörelse för hur risk av fallande föremål förebyggas genom skyddstak eller andra åtgärder,

6) en bruksanvisning för användning av ställningen.

55 §

Uppgifter om bruksanvisning, konstruktionsplan och användningsplan

När konstruktionsplanen och användningsplanen utarbetas måste det finnas tillräckliga uppgifter om förhållandena på arbetsplatsen och det arbete som ska utföras från arbetsställningen. I planerna ska dessutom beaktas byggherrens säkerhetsdokument som avses i 8 § 1 mom.

Bruksanvisningen, konstruktionsplanen och användningsplanen ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen.

56 §

Kompetensen hos den som utarbetar planen för arbetsställningen

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska se till att användningsplanen och konstruktionsplanen utarbetas av en tillräckligt kompetent person med beaktande av konstruktionens egenskaper och hur krävande planeringsuppgiften är. Den som utarbetar konstruktionsplanen ska ha yrkeshögskoleexamen inom området teknik, en tidigare motsvarande examen eller teknikerutbildning och förtrogenhet med ställningskonstruktioner, om arbetsställningen är över 10 meter hög, eller om arbetsställningens stabilitet grundar sig på förankring eller om planeringen av arbetsställningens konstruktion är krävande på grund av att arbetsställningen ska täckas eller av andra orsaker.

57 §

En kompetent arbetsledning och handledning av arbetstagarna vid montering, nedmontering och ändring av ställning

En ställning får monteras, nedmonteras

och ändras under ledning av en kompetent person endast av en arbetstagare som för det arbete som ska utföras och de särskilda risker detta kan medföra har fått sådan särskild handledning och sådana anvisningar som ska omfatta åtminstone

1) kunskaper i montering, nedmontering och ändring av ställningar i enlighet med planen,

2) säkerhet vid montering, nedmontering eller ändring av ställningen,

3) åtgärder i syfte att förebygga risken för fall för personer eller föremål,

4) säkerhetsåtgärder när väderförhållandena förändras på ett sätt som försämrar säkerheten vid ställningarna,

5) tillåten belastning,

6) övriga eventuella risker i anslutning till montering, nedmontering eller ändring av ställningen.

Den person som leder arbetet och de arbetstagare som utför arbetet ska till sitt förhållande ha bruksanvisning som avses i 52 § och vid behov en konstruktionsplan som avses i 53 § och en användningsplan som avses i 54 §.

Då en ställning eller del av en sådan monteras, nedmonteras eller ändras ska en ofullständig del utmärkas med förbuds- och varningsskyltar, och tillträde till det farliga området ska förhindras med lämpliga hinder.

58 §

Montering och nedmontering av arbetsställningen

En arbetsställning ska monteras och byggas enligt elementställningens bruksanvisning eller enligt konstruktionsplanen och användningsplanen.

Arbetsställningen ska monteras och nedmonteras i sådan ordning eller på annat sådant sätt att det inte finns risk för att arbetstagare faller ned. Risken för fall ska förebyggas genom strukturella åtgärder eller med hjälp av personlig skyddsutrustning i form av en säkerhetssele. Arbetsplattformarna och tillträdeslederna ska färdigställas genast när det är möjligt så att de kan användas redan under monteringen.

Under nedmonteringen får delar eller förankringar som påverkar ställningens stabilitet inte avlägsnas så att den återstående delens stabilitet äventyras.

Arbetsställningen ska monteras och nedmonteras så att det inte uppstår fara för dem som vistas i arbetets verkningsområde. Områdena nedanför arbetsställningen får inte användas när monteringen eller nedmonteringen av arbetsställningen pågår.

En arbetsställning eller en sektor av en arbetsställning som för tillfället monteras eller nedmonteras får inte tas för användning.

59 §

Arbetsställningens hållfasthet, avsträvning och stabilitet

Arbetsställningen och dess arbetsplattformar och förbindelseleder ska vara tillräckligt hållfasta, avsträvade och stabila i alla faser av monteringen och nedmonteringen samt vid användningen och vid eventuell flyttning av arbetsställningen.

En arbetsställning får byggas på platsen endast av sådana material vars hållfasthet och egenskaper är kända på arbetsplatsen och av vilka en säker arbetsställning kan byggas. Vid behov ska det finnas en tillförlitlig redogörelse för materialets hållfasthet och egenskaper. Skadade delar i arbetsställningen ska omedelbart avlägsnas.

Diagonala och vågräta förband som används i avsträvningen ska tåla de drag- och tryckbelastningar som de utsätts för.

60 §

Märkning som gäller arbetsställningen

Arbetsställningens största tillåtna last ska anges synligt och tydligt på lastskylten eller ställningskortet.

Besiktningarna av arbetsställningen ska anges på ställningskortet eller på arbetsställningen.

Användningen av en arbetsställning som inte är färdig eller på annat sätt inte lämpar sig för användning ska förhindras med en skylt eller på något motsvarande sätt.

61 §

Kopplingarna mellan arbetsställningens konstruktionsdelar

Kopplingarna mellan konstruktionsdelarna ska vara tillräckligt hållfasta och de ska utan att brista tillåta förskjutningar som ingår i kopplingarnas planerade funktionssätt.

Vid användningen av olika typer av elementställningar ska elementen kunna kopplas till varandra på ett säkert sätt. Om kopplingarna är lösa får detta inte ge upphov till förskjutningar som orsakar fara eller andra formförändringar.

Kopplingarna mellan konstruktionsdelarna i arbetsställningen måste vara sådana att konstruktionsdelarna inte oavsiktligt lösgörs från varandra under användningen.

62 §

Arbetsställningens underlag

Arbetsställningens underlag ska vara sådant att arbetsställningen eller en del av den inte orsakar menliga sättningar eller förskjuts från sin plats. Man ska försäkra sig om att den underliggande markens eller färdiga konstruktionens bärkraft eller hållfasthet är tillräcklig. När ställningen anbringas på marken eller i fråga om bärkraft motsvarande underlag måste konstruktioner som fördelar lasten användas under de lodräta stöden för att menliga sättningar ska förebyggas.

Underlaget ska vara så jämnt att arbetsställningen kan monteras tillräckligt rakt.

63 §

Arbetsställningens arbetsplattformar

Arbetsplattformar ska vara lämpliga för ändamålet, säkra och tillräckligt breda.

En arbetsplattform ska ha följande egenskaper:

- 1) arbetsplattformen ska vara av tillräckligt stabil konstruktion,
- 2) arbetsställningen ska vara tillräckligt bred med beaktande av det arbete som utförs på ställningen samt flyttning och tillfällig upplagring av material,
- 3) arbetsplattformen ska vila på arbetsställ-

ningens stomme eller en annan konstruktion som är tillräckligt hållfast, avsträvad och stabil,

- 4) arbetsplattformen ska vara vågrät,
- 5) arbetsplattformen ska vara fastsatt så att den inte förflyttas eller lösgörs från sitt underlag på grund av belastningen,
- 6) arbetsplattformen får inte ha oskyddade öppningar,
- 7) arbetsplattformen får inte ha springor som är bredare än 30 millimeter,
- 8) arbetsplattformens yta får inte vara hal,
- 9) arbetsplattformens konstruktion får inte vara sådan att den orsakar snavningsrisk,
- 10) den fria höjden mellan två arbetsplattformar som är förbindelseleder ska vara minst 1,9 meter och i fråga om konstruktionsdelar som stöder arbetsplattformen minst 1,75 meter.

64 §

Arbetsställningens tillträdesleder

När tillträdeslederna ordnas ska ställningens användningsändamål, förebyggande av risk för fall, arbetets längd, antalet personer som använder ställningen samt arbetsställningens konstruktion och höjd beaktas.

Tillträdesledningarnas konstruktion, konstruktionens mått, placering, lutning och trappstegens vågräthet ska vara sådana att man tryggt kan förflytta sig mellan tillträdesleden och arbetsplattformen och att ställningen inte mister sin stabilitet när tillträdesleden används.

Trapporna ska över hela sin längd ha skyddsräcken på bägge öppna fria sidor.

Tillträdesledningarna ska vara fastsatta så att de inte oavsiktligt kan frigöras eller förskjutras från sin plats under användningen.

12 kap.

Tilläggsföreskrifter för användningen av ställningar

65 §

Tilläggskrav för flyttbara ställningar

Flyttbara ställningar får endast användas på underlag som inte sätter sig och ställningens hjul ska vara låsta under användningen.

Hjulen på flyttbara ställningar ska vara fastsatta på ställningen så att de inte lossnar.

En flyttbar ställning ska vara tillräckligt stabil. Höjden, mätt från arbetsplattformens övre yta, får dock vara högst tre gånger ställningens kortaste stödbredd.

En under 2 meter hög flyttbar ställnings stabilitet ska i tillämpliga delar uppfylla minimikraven i bilaga 6.

En breddning av en flyttbar elementställnings stödbredd med stöttor ska göras enligt arbetsställningens bruksanvisning. När det gäller en flyttbar ställning som byggs på platsen ska en breddning med stöttor göras enligt arbetsställningens konstruktionsplan. Stöttorna måste fästas så att de inte vrids eller flyttas menligt på grund av belastningen på arbetsställningen.

En flyttbar ställning får inte flyttas medan någon befinner sig på arbetsplattformen. När flyttningen sker ska material som kan falla eller orsaka annan fara avlägsnas från arbetsplattformen.

66 §

Tilläggskrav för arbetsbockar

Arbetsbockar ska till sin hållfasthet, stabilitet, material och typ vara lämpliga för arbetsuppgifterna och användningsförhållandena på byggarbetsplatsen.

Arbetsbocken för byggarbetet ska uppfylla följande krav:

- 1) över 0,5 meter höga arbetsbockar ska förses med fasta vågräta steg som är minst 50 millimeter djupa och 0,3 meter långa,
- 2) avståndet mellan stegen får vara högst 0,3 meter,
- 3) en arbetsbock får inte vara högre än 2,0 meter,
- 4) arbetsplattformen på arbetsbockar som är lägre än 1,0 meter ska vara minst 0,3 meter bred, och om arbetsbockarna är över 1,0 meter men under 2,0 meter höga, minst 0,4 meter breda, och
- 5) en arbetsbock ska i fråga om stabilitet uppfylla kraven i bilaga 6.

Låsningen av en arbetsbocks inställbara ben och andra delar får inte öppna sig eller ge efter under användningen.

En arbetsbock ska ställas på ett så jämnt och hållbart underlag att den inte kan välta

eller flytta på sig under användningen och så att arbetsplattformen är tillräckligt vågrät.

67 §

Tilläggskrav för bockställningar

En bockställning är en arbetsställning med en enda arbetsplattform och där en arbetsplattform vilar på fristående bockar eller på vågräta stöd ovanpå dessa. En bockställning ska ställas på ett så jämnt och hållbart underlag att den inte kan välta eller flytta på sig under användningen och så att arbetsplattformen är tillräckligt vågrät. När bockställningen ställs direkt på marken ska konstruktioner som fördelar lasten användas under benen för att förhindra ojämna sättningar.

Bockställningarna får inte sättas ihop så att flera bockar ställs på varandra. En bockställning ska ha en sådan tillträdesled som avses i 64 §.

68 §

Tilläggskrav för utskjutande ställningar

En utskjutande ställning som byggs på platsen ska alltid ha en konstruktionsplan. En utskjutande ställning som byggs av element ska monteras enligt bruksanvisningen, och om bruksanvisningen inte innehåller tillräckliga uppgifter för konstaterande av att arbetsställningen är tillräckligt hållfast, avsträvad och bärkraftig, ska en konstruktionsplan med dessa uppgifter utarbetas.

Utskjutande balkar och konsoler som utgör den utskjutande ställningens bärande konstruktioner, samt deras festsättnings- och stödkonstruktioner ska ha tillräcklig bärkraft, hållfasthet och styvhet. De utskjutande balkarna och konsolerna ska vara stöttade och förankrade i konstruktionen så att de inte lossnar.

13 kap.

Ordnande av arbetsförhållanden

69 §

Fysisk belastning och ergonomi

Arbetet ska planeras så, att riskerna vid

manuella lyft och flyttningar identifieras och undanröjs. I de planer som avses i 10 och 11 § ska redogöras för användningen av redskap för flyttning av material.

Arbetsmetoderna, byggnadsmaterialet och arbetsredskapen ska väljas så att risker och olägenheter orsakade av lyft och dåliga arbetsställningar förebyggs. Tunga vågräta flyttningar ska utföras med ett lämpligt transportmedel. Arbetsställena ska hållas i god ordning så att transportmedel kan användas. För att underlätta lyft och flyttningar ska vid lodräta flyttningar användas transportanordningar och transportredskap. Arbetstagarna ska förses med mekanisk utrustning, så att de inte manuellt behöver hålla upp material som monteras högt.

Vid användningen av arbetsutrustning ska arbetstagarens arbetsförhållanden och arbetsställning samt genomförandet av ergonomiska åtgärder beaktas. Arbetsgivaren ska till arbetstagarens förfogande ställa arbetsutrustning som är säker och ergonomiskt ändamålsenlig för arbetsförhållandena.

Vid behov ska arbetsgivaren utnyttja sakkunniga inom företagshälsovården för bedömning och minskande av ergonomiska risker och belastning så som särskilt föreskrivs om detta.

70 §

Arbetshygieniska olägenheter

Maskiner och anordningar som används i byggnadsarbete ska vara sådana att den fara och olägenhet som de åstadkommer genom buller eller andra fysikaliska faktorer är så liten som möjligt. Arbetstagarna ska skyddas mot kemiska och fysikaliska faror och olägenheter genom åtgärder som i första hand inriktar sig på maskiner, arbetsredskap, arbetsmetoder och arbetsmiljö.

Innan arbete i brunnar, tunnlar, cisterner eller därmed jämförbara utrymmen påbörjas ska man försäkra sig om att luften innehåller tillräckligt med syre och att den inte är förorenad. Luftens halt av syre och föroreningar ska vid behov mätas. Arbetsutrymmet ska vid behov ventileras.

Vid förebyggande av faror som förorsakas av kemiska faktorer samt vid dammbekämp-

ning ska tillräckligt effektiva lokala anordningar för bortförande användas. Vid behov ska arbetsutrymmena indelas i sektioner och ventilationssystem och utrustning som åstadkommer tryckskillnad användas. Om maskinella lokala anordningar för bortförande används, ska de hållas i funktionsdugligt skick. Anordningarna ska fungera så att de inte medför olägenhet eller fara för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa. När det är nödvändigt för arbetstagarnas säkerhet och hälsa ska de lokala anordningarna för bortförande förses med ett kontrollsystem som larmar vid eventuella funktionsstörningar.

Skyddsinformationsblad och förteckningar över de kemikalier som används på byggarbetsplatsen ska finnas tillgängliga för arbetstagarna på arbetsplatsen.

Arbetsgivaren ska på en gemensam byggarbetsplats verkställa förfaranden för arbetshygieniska mätningar som anges i de byggherrens förfaringsanvisningar som avses i 8 § 3 mom. och i de arbets säkerhetsplaner av den som i huvudsak genomför byggprojektet som avses i 10 § 4 mom.

Om arbetstagarnas exponering för farligt damm och kemiska agenser inte annars kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska arbetsgivaren utföra mätningar med regelbundna intervaller och alltid när det sker sådana ändringar i förhållandena som ökar arbetstagarens exponering. Mätresultaten ska jämföras med de gränsvärden som har givits för kemiska agenser. Faror av agenser ska elimineras såsom särskilt stadgas.

Om resultatet av de arbetshygieniska mätningarna visar att gränsvärdena inte överstrids, ska det vid behov utföras nya mätningar med lämpliga intervaller för att påvisa att förhållandena inte har förändrats. Ju närmare resultaten av mätningarna av orenheter i luften ligger gränsvärdena, desto oftare ska mätningar utföras.

71 §

Behovet av personlig skyddsutrustning i byggnadsarbete

Utöver vad som bestäms i statsrådets beslut om val och användning av personlig skyddsutrustning i arbetet (1407/1993) ska i

byggnadsarbete beaktas vad som föreskrivs i 2-8 mom. av denna paragraf.

Arbetsgivaren ska välja personlig skyddsutrustning på basis av de risker för arbetstagarens hälsa och säkerhet som identifierats och bedömningen av deras betydelse.

På en byggarbetsplats ska användas skyddshjälm. Vid behov ska hjälmen förses med en innerhuva.

I byggarbetet ska användas som personlig skyddsutrustning ögonskydd, vilket förutsätts av arbetet och arbetsförhållandena. Arbetsgivaren ska ge till arbetstagarens användning skyddsglasögon i de arbeten, i vilka det finns en betydande olycksfallrisk för ögon.

Vid användning av säkerhetssele med lina ska användas en säkerhetslina med automatisk lininställning, om linans längd ständigt måste regleras.

På en byggarbetsplats ska i allmänhet användas säkerhetsskor.

Vid golvarbeten och andra motsvarande arbeten ska knäskydd användas.

På en byggarbetsplats ska användas reflekterande varningskläder så att arbetstagarna syns klart och tydligt. Vid arbete på väg- eller gatuområden eller på andra trafikerade platser ska reflekterande varningskläder användas. Om varningskläderna bestäms särskilt.

14 kap.

Avvärjande av fara för brand och explosion, räddningsverksamhet och första hjälpen

72 §

Fara för brand och explosion

Byggarbetsplatsen och byggarbetet ska ordnas så att brandrisken förebyggs. Avfall och andra för arbetet onödiga byggnadsmaterial och ämnen som kan antändas ska avlägsnas.

På byggarbetsplatsen ska finnas ändamålsenlig brandsläcknings- och brandlarmsutrustning samt säkerhetsskyltar. Vid behov ska på basis av en riskbedömning utredas om branddetektorer behöver skaffas för byggarbetsplatsen. Utrustningen för inledande släckning

ska vara lätt att ta i bruk. Den ansvariga person som avses i 12 § ska se till att det på arbetsplatsen finns ett tillräckligt antal personer som är förtrogna med inledande släckning.

Vid bedömningen av behovet av och tillgången på brandsläcknings- och brandlarmsutrustning samt branddetektorer ska farorna och deras betydelse bedömas på det sätt som avses i 10 § i arbetarskyddslagen.

Vid hantering och förvaring av sådana ämnen som utvecklar gas eller damm som antänds explosivt ska försorg särskilt dras om tillräckliga skyddsåtgärder.

Förfarandet för att varna arbetstagare om brand ska vara ordnat så att larmet tydligt kan uppfattas i riskområden och så att det samtidigt kan konstateras vem larmsignalen gäller.

Arbetstagarna ska meddelas behövliga skyddsanvisningar angående hanteringen av eld, utförande av brandfarligt arbete, hanteringen och förvaringen av eldfarliga eller explosiva ämnen, nödanmälan, alarmering av brand- och räddningsväsendet, stängning av branddörrar och snabbt utrymmande vid behov samt angående andra åtgärder som med tanke på brand eller då brand inträffar ska beaktas med hänsyn till förhållandena på byggarbetsplatsen.

73 §

Utrymnings- och räddningsvägar

I händelse av fara ska arbetstagarna snabbt och så säkert som möjligt kunna utrymma alla arbetsställen. Utrymnings- och räddningsvägarna ska hållas fria från hinder och de ska så direkt som möjligt leda till ett säkert område. Dörrarna till utgångar och till vägarna till dem ska vara lätta att öppna i nödsituationer.

De utgångar och vägar till dem som används i nödsituationer ska vid behov förses med ändamålsenliga skyltar.

74 §

Första hjälpen och räddningsutrustning

Vid byggnadsarbeten ska det finnas nödvändig utrustning för första hjälpen och ett

nödvändigt antal personer som är förtrogna med första hjälpen. Utrymmet för första hjälpen ska vara beläget så att det vid behov är lättillgängligt för bårtransporter.

Med tanke på olycks- eller sjukdomsfall ska man se till att utrustningen för första hjälpen är tillräcklig och ändamålsenlig och att förvaringsplatsen för den är i tillräckligt gott skick, samt följa upp ändamålsenligheten.

När arbetsförhållandena kräver det ska arbetsplatsen utrustas med nödvändiga larmanordningar samt räddningsanordningar och -utrustning. På en arbetsplats där det föreligger livsfara eller fara för hälsan om någon hamnar i vattnet ska räddningsutrustning alltid finnas tillgänglig på ett lämpligt ställe. Arbetstagarna ska ges nödvändiga anvisningar om hur dessa anordningar och denna utrustning ska användas samt nödvändiga anvisningar i händelse av fara för drunkning eller någon annan fara.

I arbete där risken för olycksfall är särskilt stor ska arbetstagaren för att säkra att han snabbt får första hjälpen vara inom syn- eller hörhåll med en annan person antingen fortlöpande eller regelbundet med korta intervaller. Kontakten kan också ordnas med hjälp av kommunikationsanordningar.

Vid anordnandet av beredskap för första hjälpen bör beaktas de krav i fråga om första hjälpen som har klarlagts i en arbetsplatsutredning inom företagshälsovården.

15 kap.

Elarbeten och förebyggande av risken för olycksfall genom elektricitet

75 §

Elarbeten under byggnadstiden och förebyggande av risken för olycksfall genom elektricitet

Bestämmelser om säkerheten vid elarbeten och utförandet av dem finns i elsäkerhetslagen (410/1996) och utfärdas med stöd av den.

Elmateriel, såsom kablar och fördelningscentraler ska placeras så att de inte lätt går

sönder och inte heller medför risk för att någon snavar över dem eller risk för elektriska stötar.

Kablar på körvägar ska antingen på ett ändamålsenligt sätt skyddas mot de påfrestningar som fordonen förorsakar, eller hängas upp tillräckligt högt.

Om det på en arbetsplats eller i dess närhet finns sådana oisolerade ledningar som inte kan flyttas eller göras spänningslösa för den tid arbetet pågår ska direkt och indirekt risk för olycksfall genom elektricitet förebyggas med hjälp av skydds konstruktioner eller på annat sätt. Det ska ses till att betryggande avstånd inte heller underskrids när kranar och andra motsvarande anordningar rör sig.

Vid arbete i närheten av högspänningslinjer och motsvarande ska de risker som förhållandena medför beaktas och risken för olycksfall genom elektricitet förebyggas.

76 §

Förhållanden då elmateriel används

Om elmateriel hanteras under synnerligen farliga förhållanden, ska särskilda säkerhetsåtgärder vidtas i fråga om de anordningar som används, den skyddsutrustning som behövs eller den tillåtna spänningen, enligt vad som bestäms i elsäkerhetslagen (410/1996) och i bestämmelserna utfärdats med stöd av den.

16 kap.

Tilläggsbestämmelser för förhindrande av att arbetstagare faller

77 §

Skyddsnet

Skyddsnetets stödkonstruktioner, montering och användning ska planeras av en tillräckligt kompetent person. Vid planeringen ska särskilt förutsättningarna för att använda nätet, monteringen och fastsättningen av nätet, stödkonstruktionernas lämplighet och hållbarhet samt övervakningen av nätets skick utredas.

Monteringen och nedmonteringen av skyddsnetet ska ske tryggt.

Skyddsnetet ska om det är möjligt monteras direkt under eller bredvid arbetsplattformen så att det sträcker sig över ett tillräckligt stort skyddsområde. Mellan arbetsplattformen och skyddsnetet får det inte finnas konstruktioner, konstruktionsdelar eller föremål som kan skada personer som faller.

Nätet ska placeras så att den som har fallit i nätet inte utsätts för fara på grund av nätets elasticitet.

78 §

Särskilda bestämmelser för användning av lina vid förflyttning och i arbete

I byggarbetet ska som arbetsplattformar och förbindelseleder användas fasta arbetsplattformar, ställningar, personlyftsanordningar, arbetsplattformar som kan lyftas maskinellt eller andra liknande arbetsplattformar. Användning av lina är inte tillåtet vid förflyttning och i arbete vid sedvanligt byggarbete. Fästpunkter av linor ska vara tillräckligt fasta. Endast i undantagsfall är användning av lina tillåten vid förflyttning och i arbete, om det inte är möjligt att använda ovan nämnda säkrare arbetsplattformar och förbindelseleder och om en utredning och bedömning av riskerna visar att arbetet kan utföras säkert. Riskbedömningen ska göras skriftligt och den ska läggas fram för den som i huvudsak genomför byggprojektet och för byggherren.

För användning av lina vid förflyttning och i arbete ska upprättas en särskild plan i skriftlig form med beaktande åtminstone av följande krav som ska uppfyllas också i arbetet:

1) systemet ska omfatta minst två separat fästade linor, av vilka den ena används för tillträde, nedstigning och stöd (arbetslina) och den andra för säkerhet (säkerhetslina),

2) arbetstagarna ska ha ändamålsenliga selar, som de måste använda, och de ska med hjälp av selarna vara kopplade till säkerhetslinan,

3) arbetslinan ska vara försedd med säkerhetsmekanismer för tillträde och nedstigning samt en mekanism för automatisk låsning

som förhindrar att arbetstagaren faller även då han eller hon förlorar kontrollen över sina rörelser; säkerhetslinan ska vara utrustad med en rörlig anordning som förhindrar fall och som följer med då arbetstagaren flyttar på sig,

4) de verktyg och annan utrustning som en arbetstagare använder ska vara säkrade vid arbetstagarens säkerhetssele eller på något annat lämpligt sätt,

5) genomförandet enligt arbetsplanerna ska kontrolleras; arbetet ska övervakas på lämpligt sätt så att arbetstagaren omedelbart kan räddas i en nödsituation,

6) arbetstagaren ska ges lämplig specialhandledning och anvisningar för det arbete som ska utföras, särskilt vad gäller räddningsmetoder; dessutom ska det säkerställas att arbetstagaren har tillräckliga kunskaper för att utföra arbetet enligt anvisningarna och de skriftliga planerna, samt

7) kommunikationen mellan olika personer ska ordnas på lämpligt sätt.

Arbete får utföras endast av en arbetstagare som är kompetent och som med avseende på sina personliga förutsättningar lämpar sig för arbetet eller av en annan arbetstagare som står under en sådan arbetstagares direkta övervakning.

Arbetsgivaren ska med lämpliga medel övervaka funktionsdugligheten hos den arbetsutrustning som används.

17 kap.

Personalutrymmen

79 §

Byggarbetsplatsernas personalutrymmen

Arbetsgivarna ska var och en för sin del, om det med hänsyn till antalet arbetstagare eller arbetets art och varaktighet är nödvändigt, sörja för att på arbetsplatsen eller i dess omedelbara närhet finns tillräckligt med:

1) rent dricksvatten samt rena och ändamålsenliga anordningar för dricksvatten,

2) tillräckligt varmt tvättvatten och tvättanordningar samt, då det är påkallat av särskilda förhållanden, tillräckligt med tvätt- och torktillbehör,

3) ändamålsenligt utrustade utrymmen för ombyte, förvaring och torkning av kläder; för ombyte av kläder ska det finnas skilda utrymmen för män och kvinnor,

4) för måltider reserverat och inrett avskilt utrymme och, om lagad mat ej tillhandahålls på arbetsplatsen, anordningar där medförd mat och dryck kan förvaras och uppvärmas, samt

5) ändamålsenligt utrustade och rena toaletter.

Utrymmen som reserverats för måltider samt för kläder ska ha tillräckligt effektiv ventilation och en lämplig temperatur av minst ungefär 18 grader. Utrymmena ska städas dagligen.

Om byggarbetsplatsernas personalutrymmen föreskrivs i detalj i arbetsministeriets beslut om personalutrymmen på byggarbetsplatser (977/1994).

80 §

Bostadsutrymmen

Om sanitära krav på bostadsutrymmen som arbetsgivaren eventuellt reserverar för arbetstagarna på arbetsplatsen eller i dess närhet bestäms särskilt.

18 kap.

Särskilda bestämmelser

81 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2009.

Genom denna förordning upphävs statsrådets beslut av den 23 juni 1994 om säkerheten vid byggarbeten (629/1994) jämte ändringar och statsrådets förordning av den 18 juni 2003 om arbets säkerheten vid elementbyggnad (578/2003).

De beslut som utfärdats med stöd av 46 § i statsrådets beslut av den 23 juni 1994 om säkerheten vid byggarbeten (629/1994) som upphävs förblir dock i kraft arbetsministeriets

beslut av den 3 november 1994 om personal- utrymmen på byggarbetsplatser (977/1994) och arbetsministeriets beslut av den 3 september 1996 om kompetenskraven för dykare som utför byggnadsarbeten under vatten (674/1996), tills de upphävs särskilt.

Helsingfors den 26 mars 2009

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

Överinspektör Toivo Niskanen

**INNEHÅLL I DEN FÖRHANDSANMÄLAN SOM ENLIGT 4 § SKA LÄMNAS TILL AR-
BETARSKYDDSMYNDIGHETERNA**

1. Datum
2. Byggarbetsplatsens fullständiga adress
3. Byggherrens (eller byggherrarnas) namn och adress
4. Typ av projekt och typ av utförande
5. Byggherre/byggherrens kontaktperson och byggherrens ansvariga säkerhetskoordinator
6. Huvudentreprenör/huvudentreprenörens kontaktperson
7. Den som i huvudsak genomför byggprojektet och ansvarig person som avses i 12 §
8. Planerat datum för byggstart och planerad avslutning
9. Uppskattat maximiantal och genomsnittligt antal arbetstagare på byggarbetsplatsen
10. Planerat antal arbetsgivare och egenföretagare på byggarbetsplatsen
11. Utsedda arbetsgivares och egenföretagares namn och adress
12. Andra behövliga uppgifter

*Bilaga 2***I 10 § I DENNA FÖRORDNING AVSEDDA ARBETEN SOM MEDFÖR SÄRSKILDA RISKER FÖR ARBETSTAGARNAS SÄKERHET OCH HÄLSA**

1. Arbete som utsätter arbetstagarna för risk att begravas under jordmassor, sjunka ned i jord eller falla från höjder, då denna risk allvarligt ökas genom arbetets eller arbetsmetodernas natur eller förhållandena på arbetsstället eller byggarbetsplatsen.
2. Arbete där arbetstagarna exponeras för kemiska eller biologiska ämnen som medför särskild fara för arbetstagarnas hälsa och säkerhet eller som i lagstiftningen omfattas av krav på periodisk hälsokontroll.
3. Arbete där arbetstagarna exponeras för sådan joniserande strålning som förutsätter inrättande av kontroll- eller övervakningsområden enligt vad som fastställs särskilt.
4. Arbete i närheten av högspänningsledningar och högspänningslinjer.
5. Arbete som medför drunkningsrisk.
6. Arbete i brunnar och tunnlar samt markarbete under jord.
7. Arbete vid vilket dykarutrustning används.
8. Arbete som utförs i tryckluftskassun.
9. Arbete vid vilket sprängämnen används.
10. Arbete vid vilket montering eller nedmontering av tunga prefabricerade element ingår.
11. Rivning av konstruktioner, byggnadsdelar eller material.
12. Arbete på väg-, gatu- och järnvägsområden.

REFERENSFÖRTECKNING ÖVER PUNKTER SOM SKA IAKTTAS I DEN MONTERINGSPLAN FÖR ELEMENT SOM AVSES I 36 §

I monteringsplanen för element ska nödvändiga uppgifter ges om bland annat följande:

1. Uppgifter om byggarbetsplatsen
  - 1.1. Byggarbetsplats/byggnadsprojekt,
  - 1.2. Personal: byggherrens ansvariga säkerhetskoordinator, av den som i huvudsak genomför byggprojektet utnämnd ansvarig person, arbetsplatsens arbetsledning, arbetsplatsövervakare, huvudplanerare, konstruktionsplanerare, elementplanerare, elementleverantör, montagearbetsledare, övrig ledning och ansvariga personer,
  - 1.3. Kranar.
2. Element, lyftredskap och särskilda åtgärder
  - 2.1. Eventuella uppgifter av elementtillverkaren om till exempel överstora element eller element med avvikande form som förutsätter hantering med särskilda lyftanordningar, maskiner eller arbetsmetoder,
  - 2.2. Enligt elementtyp maximal längd, maximal bredd och maximal höjd och elementmängd och lyftredskap,
  - 2.3. Lyftredskap och lyftmetoder samt speciallyftredskap och lyftmetoder (exempelvis vändningar, samlyft) och hantering av specialelement,
  - 2.4. Elementleverantörens anvisningar om hanteringen av specialelement och lossningen av elementlasten,
  - 2.5. Metoden för avsträvning av stommen,
  - 2.6. Anslutande konstruktioner.
3. Transport av element på byggarbetsplatsen, lossning, mottagande och arbetsplatslagring av lasten
  - 3.1. Planen för användningen av byggarbetsplatsområdet,
  - 3.2. Krav på byggarbetsplatsens lagringsområde,
  - 3.3. Stabiliteten och hållfastheten hos de ställningar som används för lagring på byggarbetsplatsen,
  - 3.4. Transportmetod,
  - 3.5. Transportutrustning,
  - 3.6. Transportled på byggarbetsplatsen,
  - 3.7. Lossningsordning enligt elementleverantörens anvisningar,
  - 3.8. Lyftredskap.
4. Lyft, montering och monteringsordning
  - 4.1. Kranar och lyftanordningar,
  - 4.2. Monteringsordning,
  - 4.3. Monteringsordning för stommen per block eller linjer,
  - 4.4. Monteringsordning för enskilda element/monteringsordning enligt elementtyp,
  - 4.5. Arbetskedenas ordning, nödvändiga arbetsanvisningar och vid behov protokoll över de besiktningar som utförs,
  - 4.6. Detaljerad monteringsordning,
  - 4.7. Stabilitet under monteringen,

- 4.8. Åtgärder som den slutliga stabiliteten och den slutliga fastsättningen av element förutsätter enligt tillverkarens och planerarens anvisningar,
  - 4.9. De rådande omständigheternas inverkan och t.ex. specialåtgärder på grund av vinterförhållanden.
5. Stöttning under monteringen och minimistödyta
    - 5.1. Belastningar under monteringen,
    - 5.2. Stöttningen under monteringen,
    - 5.3. Nedmontering av stöden och tidpunkten för detta, omständigheternas inverkan osv.,
    - 5.4. Minimistödyta för olika elementtyper,
    - 5.5. Elementleverantörens typanvisningar,
    - 5.6. Tilläggsanvisningar i monteringsritningarna vid behov.
6. Toleranser och uppföljningsmätningar
    - 6.1. Toleransklass,
    - 6.2. Grundläggande mätning.
7. Slutlig fastsättning av elementen
    - 7.1. Fastsättning, förband och arbetsordning,
    - 7.2. Betongering,
    - 7.3. Bultförband,
    - 7.4. Andra förband.
8. Arbetsplan och fallskydd som behövs vid monteringen
    - 8.1. Introduktion och anvisningar,
    - 8.2. Fallskydd,
    - 8.3. Arbetsplattformar, arbetsställningar, personlyftanordningar, personlyftkorgar som används vid monteringen, arrangerandet av tillträdesleder, räcken som används under byggtiden och flyttas i takt med monteringen, arbetstagarens säkerhetssele som personlig skyddsutrustning och fastsättningen av sådan.
9. Fastställande av planeringen
    - 9.1. Av den som i huvudsak genomför byggprojektet utsedd ansvarig person,
    - 9.2. Byggherrens ansvariga säkerhetskoordinator,
    - 9.3. Huvudplanerare,
    - 9.4. Konstruktionsplanerare,
    - 9.5. Elementplanerare,
    - 9.6. Montagearbetsledare,
    - 9.7. Ansvarig arbetsledare,
    - 9.8. Samordnande av olika parters funktioner inom elementbyggandet,
    - 9.9. Övrig fastställelse.

IDRIFTTAGNING OCH UNDERHÅLL AV ARBETSSTÄLLNING

Vid idrifttagning och underhållsbesiktning av en arbetsställning ska åtminstone följande punkter gås igenom:

1. Allmänna uppgifter om ställningen

- 1) identifieringsuppgifter,
- 2) högsta tillåtna last.

2. Besiktningsobjektet: Besiktningen av en arbetsställning omfattar åtminstone följande punkter, eventuella anmärkningar och uppgift om när de reparationer som krävts har utförts:

- 1) ställningens lämplighet för användningsändamålet,
- 2) överensstämmelse med bruksanvisningen,
- 3) överensstämmelse med konstruktionsplanen,
- 4) iakttagande av användningsplanen.

Därtill ska särskilt följande detaljer gås igenom:

- 5) underlag,
- 6) lodräta stöd,
- 7) hur ställningen har gjorts hållfast, stabil och avsträvad,
- 8) förankring och avsträvning,
- 9) förbindningar mellan konstruktionsdelarna,
- 10) tillträdesleder,
- 11) arbetsplattformer,
- 12) arbetsplattformens fastsättning på stommen,
- 13) skyddsräckenas konstruktion och skick,
- 14) fotlist,
- 15) märkningar och skyltar,
- 16) nödvändig avspärning av området nedanför ställningen,
- 17) övriga uppgifter, besiktningslistan förlängs vid behov.

3. Personer som deltar i besiktningen:

- 1) företrädare för arbetsgivaren,
- 2) företrädare för arbetstagarna, samt eventuella andra deltagare, såsom
- 3) arbetsledare för arbetet på arbetsställningen,
- 4) övriga.

SKYDDSRÄCKETS HÅLLFASTHET

Skyddsräckets handledare, räckstolpar och motsvarande konstruktioner ska i de riktningar där risk för fall föreligger utan permanenta formförändringar tåla den påfrestning som förorsakas av en punktbelastning om 1,0 kN, som placerats så oförmånligt som möjligt. Mellanledaren, fotlisten eller de konstruktioner som ersätter dessa ska tåla den påfrestning som förorsakas av en punktbelastning om 0,5 kN, som placerats så oförmånligt som möjligt. En böjning eller förskjutning som orsakas av punktbelastningen i skyddsräcket eller dess konstruktionsdel får vara högst 100 millimeter. Krav på skyddsräcket i en elementställning finns i harmoniseringsstandardens SFS-EN 1004.

ARBETSBOCKENS STABILITET

1. Stabiliteten hos en arbetsbock för att den inte ska välta ska uppgå till minst 1,5. Stabiliteten ska vara tillräcklig både i arbetsbockens längdriktning och på tvären. Arbetsbocken ska hållas stående med nämnda stabilitet, när arbetsbockens arbetsplattform utsätts för en vågrät belastning om 0,3 kN samt en lodrät belastning om 1,5 kN, som placerats så oförmånligt som möjligt och med angreppspunkten 100 mm från arbetsplattformens kant.
2. Arbetsbockens stabilitet ska uppfylla ovan nämnda krav när tillträdesledens trappsteg används som arbetsplattform.

Nr 206

Kommunikationsministeriets förordning om Vägförvaltningens avgifter

Given i Helsingfors den 2 april 2009

I enlighet med kommunikationsministeriets beslut föreskrivs med stöd av 8 § i lagen av den 21 februari 1992 om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och 34 § i lagen av den 21 maj 1999 om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), dessa lagrum sådana de lyder, det förstnämnda i lag 348/1994 och det sistnämnda i lag 495/2005, samt med stöd av 8 § i lagen av den 28 november 2003 om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003):

1 §

Offentligrättsliga prestationer enligt självkostnadsvärdet

Avgiftsbelagda offentligrättsliga prestationer som Vägförvaltningen utför är

- 1) tillstånd för specialanvändning av landsvägarna,
- 2) undantagslov under menförestid,
- 3) undantagslov i enlighet med 47 § i landsvägslagen om byggande på landsvägens skydds- och frisksikt område,
- 4) undantagslov för reklam invid vägar,
- 5) tillstånd för specialtransporter
- 6) tillstånd för vägtransportledare vid specialtransporter, och
- 7) flyttning av fordon.

För de prestationer som nämns i 1 mom. tas det ut fasta avgifter enligt bifogade avgiftstabell.

2 §

Offentligrättsliga prestationer till nedsatt självkostnadsvärde

Sådana i 6 § 3 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten avsedda avgiftsbelagda offentligrättsliga prestationer, för vilka Vägförvaltningen tar ut fasta avgifter som är

lägre än självkostnadsvärdet enligt avgiftstabellen i bifogade bilagor, är

- 1) tillstånd att på ett vägområde utföra arbeten som avses i 42 § i landsvägslagen,
- 2) tillstånd att permanent placera trafikregleringsanordning på landsväg,
- 3) anslutningstillstånd och
- 4) avgift för ett nekande beslut.

3 §

Andra avgiftsbelagda prestationer

Sådana i 7 § i lagen om grunderna för avgifter till staten avsedda andra prestationer som Vägförvaltningen prissätter enligt företagsekonomiska grunder är

- 1) försäljning av i Vägförvaltningen producerade metoder, informationssystem, program, audiovisuella produkter och motsvarande och överlåtelse av användningsrätten samt användnings- och stödtjänster till utomstående,
- 2) upphandlings-, forsknings- och statistik-tjänster som grundar sig på uppdrag,
- 3) användning av Vägförvaltningens personal i utomstående utbildnings- och konsulteringsuppdrag och andra expertuppdrag samt utbildningstjänster,
- 4) Vägförvaltningens publikationer som säljs till utomstående,

- 5) specialtjänster för väganvändare,
- 6) kopiering av handlingar, annan kopiering och sändning, med undantag av de kopior och utskrifter som avses i 2 mom., samt
- 7) användning av lokaler som Vägförvaltningen förfogar över.

Vägförvaltningen beslutar, med beaktande av vad som bestäms i 34 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, om sådant framtagande av uppgifter som avses i 34 § 2 mom. i nämnda lag samt om avgifter som tas ut för utlämnande av sådana kopior och utskrifter som avses i 34 § 3 mom. i nämnda lag.

4 §

Avgifter för de prestationer och informationstjänster som utlämnats ur informations-systemet för väg- och gatunätet

I avgifter för utlämnande av uppgifter om prestationer och informationstjänster som tas fram för kommersiellt bruk eller myndighe-

ternas bruk tas ut ett timpris på 70 euro för använd arbetstid, priset för en överföringsfil 20 euro per fil samt i expeditiionsavgifter 10 euro för varje framtagning.

5 §

Mervärdesskatt på prestationer

På de avgifter som följer av 3 och 4 § tillkommer mervärdesskatt.

6 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 6 april 2009 och gäller till utgången av 2009.

Genom denna förordning upphävs kommunikationsministeriets förordning av den 5 december 2007 om Vägförvaltningens avgifter (1132/2007). Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 2 april 2009

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

Regeringsråd Kaisa Leena Välipirtti

A V G I F T S T A B E L L

Prestation	Avgift (euro)
Tillstånd att på ett vägområde utföra arbeten som avses i 42 § i landsvägslagen	165,00
Tillstånd att permanent placera trafikregleringsanordning på landsväg	186,00
vägvisning till serviceanläggningar	93,00
övriga trafikregleringsanordningar	
Tillstånd för specialanvändning av landsvägarna	89,00
Undantagslov under menförestid	89,00
Anslutningstillstånd	
bostads-, fritidsbostads- samt jord- och skogsbruksanslutningar	106,00
anslutning för näringsidkare	212,00
övergångsställe för snöskoterled eller snöskoterspår	106,00
Undantagslov i enlighet med 47 § i landsvägslagen om byggande på landsvägens skydds- och frisiktsområde	89,00
Undantagslov för reklam invid vägar	307,00
Tillstånd för specialtransporter	
då vikterna i 20, 21, 23 och 30 b–30 e § förordningen om användning av fordon på väg överskrider	
vikten högst 90 ton	86,00
vikten över 90 ton, dock högst 200 ton	190,00
vikten över 200 ton	430,00
då inom ramarna för de allmänt för ett fordon tillåtna vikterna på väg	
höjden är över 7 meter eller bredden över 6 meter	86,00
andra tillstånd	34,00
tilläggsrutt eller förhandsbeslut om transportmöjlighet	hälften av tillståndsavgiften
övervakad transport över bro, utöver tillståndsavgiften	320,00
Tillstånd för vägtransportledare vid specialtransporter ¹	30,00
Nekande beslut gällande de tillstånd som nämns i tabellen	22,00

Nr 206

Flyttning av fordon

personbilar och paketbilar

- flyttning till ett upplag 181,00

- närflyttning 90,00

lastbilar och andra tunga fordon²

- flyttning till ett upplag 71,00

- närflyttning 71,00

---

¹ Åren 2004–2007 kort för transportdirigerare.

² Kostnader för bogsering av lastbilar och andra tunga fordon faktureras separat enligt de faktiska kostnaderna